

REPUBLIKA

Rok III | ŁÓDŹ. ŚRODA, 26 PAŹDZIERNIKA 1927 R.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

294

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36 43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Podwyżka cen węgla

przedmiotem obrad komitetu ekonomicznego ministrów.

Warsz. koresp. „Republiki” (B.) telefonuje: Dziś odbędzie się posiedzenie komitetu ekonomicznego rady ministrów, na którym zapadnie decyzja w sprawie podwyżki cen węgla.

Dekret o pracownikach umysłowych

na radzie prawniczej.

Warsz. koresp. „Republiki” (B.) telefonuje: W dniu 27 b. m. rada prawnicza wzniosła obrady nad projektem dekretu prezydenta Rzplitej w sprawie umów o pracę pracowników umysłowych. Ukazanie się tego dekretu oczekują rzesze pracowników umysłowych z wielką niecierpliwością.

Min. Sokal

wróci do Genewy.

Warsz. koresp. „Republiki” (B.) telefonuje: Wobec wiadomości kilku dzienników, że minister Franciszek Sokal miał powrócić więcej do Genewy na stanowisko przedstawiciela Polski przy Liży narodów proszeni jesteśmy o stwierdzenie, że wiadomość ta nie jest prawdziwa. Min. Sokal zabawi w Warszawie parę dni i do Genewy powróci.

Posel sowiecki

u wicepremiera Bartla.

Nowy posel sowiecki w Warszawie Bogomolow przyjęty był wczoraj na krótkiej audjencji przez wicepremiera Bartla.

Zeznania oskarżonych komunistów węgierskich

wymuszone zostały gwałtem.

Budapeszt, 25 października. Na dzisiejszej rozprawie w procesie komunistów, prokurator badał szefa służby bezpieczeństwa Schweinitzera, który przyznał, że od czasu upadku dyktatora proletariatu na Węgrzech policja wykryła 11 spisków komunistycznych. Wówczas ze zdaniem oskarżonych zeznania ich zostały wymuszone przez policję gwałtem. Schweinitzer zapewnia, że nie wie o żadnych gwałtach i wobec niego oskarżenia nigdy się na to nie opierały. Schweinitzer dodał następnie, że stronnictwo Vagi było jedyne, które kierowane z Moskwy przez Kuna.

godzinny dzień pracy w Rosji.

Moskwa, 25 października. Na sesji plenarnej Centralnego Komitetu Wykonawczego i Centralnej Komisji Kontrolnej, której obrady toczyły się w dniach 21 — 23 b. m., wobec rozbieżności poglądów przywódców opozycyjnych z manifestem C. K. W. Z. S. R., a zwłaszcza z ustępem dotyczącym wprowadzenia 7-mio godzinnego dnia pracy, uznano za konieczne rozpatrzenie tej kwestii, poczem w specjalnej rezolucji zaaprobowano manifest. Wówczas głosowali przeciwko manifestowi. Posiedzenie plenarne uchwaliło specjalną decyzję, dotyczącą dalszej dyskusji nad kwestiami, znajdującymi się na porządku dziennym 15 września politycznego, oraz poleciło, aby Centralny Komitet i biuro Centralnej Komisji Kontrolnej prowadziły nad tem, aby dyskusja była prowadzona w ramach i w tonie, przyjętym między członkami jednego i tego samego stronnictwa i odpowiadającym koleżeńskim stosunkom.

Zwołanie sesji sejmowej

na dzień 31 października.

Pierwsze posiedzenie izby odbędzie się w środę lub czwartek.

Warsz. koresp. „Republiki” (B.) telefonuje: Dyrektor kancelarii sejmowej, p. Pomykański otrzymał wczoraj w południe od porucznika Zaćwilichowskiego następujące dwa dekrety:

„Na podstawie art. 25 Konstytucji, zwołuje sejm do miasta stołecznego Warszawy na sesję zwyczajną od dnia 31-go października 1927 r.

Warszawa, dn. 21 października 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów

(—) J. Piłsudski.

„Na podstawie art. 37 Konstytucji zwołuje senat do miasta stoł. Warszawy na sesję zwyczajną od dnia 31 października 1927 r.

Warszawa, dn. 21 października 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów

(—) J. Piłsudski.

Dekrety powyższe potwierdzają więc wiadomości „Republiki” o otwarciu sesji budżetowej. Co do terminu pierwszego posiedzenia sejm, to miarodajne jest oświadczenie marszałka Rataja.

Wczoraj po południu mianowicie choręgo p. marszałka sejm odwiedziło kilku dziennikarzy, którym w trakcie rozmowy towarzyskiej oświadczył p. marszałek Rataj, iż por. Zaćwilichowski zawiadomił dyr. Pomykańskiego, że wydrukowany preliminarz budżetowy wraz ze wszystkimi załącznikami dostarczony będzie do kancelarii sejmowej napewno w dn. 31 b. m., t. j. w najbliższy poniedziałek.

— Przypuszczam wobec tego — mówił marsz. Rataj — że pierwsze plenarne posiedzenie sejm będzie mógł zwołać na środę, dnia 2 listopada, lub, jeżeli posło-

wie zechcą dzień ten uważać jeszcze za święto, to zwołać posiedzenie na czwartek, dn. 3 listopada.

Na porządek dzienny postawię jeden punkt: rozważanie preliminarza budżetowego za czas od 1 kwietnia 1928 do kwietnia 1929 r.

W związku z rozpoczynającą się sesją wiceprem. Bartel odbywszy konferencję z prezydentem Rzplitej, konferował w ciągu popołudnia ze wszystkimi prawie ministrami oraz wiceministrem skarbu dr. Grodyńskim, który kieruje departamentem budżetowym tego ministerstwa.

Marszałek Piłsudski odbył wczoraj również dłuższą konferencję z prezydentem Rzplitej, a następnie zastępcą ministra spraw zagranicznych p. Knollem.

Jutro-wyroki w procesie Szwarzbarda

Obrońca oskarżonego i pełnomocnik powództwa cywilnego zrzekli się dalszego przesłuchiwanie świadków.

Paryż, 25 października.

Wczorajszy dzień procesu Szwarzbarda był niezwykle ożywiony. Na samym wstępie obrońca oskarżonego Torres złożył oświadczenie, w którym wyraża gotowość zrzeczenia się dalszych świadków obrony, jeżeli uczyni to samo obrońca Petlury. Adwokat Torres czyni to w tym celu, aby umożliwić jaknajszybsze zakończenie procesu. Następuje krótka przerwa, podczas której obrońca Torres odbył naradę z adwokatem Campiegny. W rezultacie tej narady

obie strony zgodziły się na złożenie odpowiednich oświadczeń wobec sądu.

Sąd przyjął oświadczenia obydwóch adwokatów do wiadomości i postanowił przesłuchać tylko tych świadków, którzy już na rozprawę zostali zawezwani. Przystąpiono więc do przesłuchania Leona Motzkina, znanego działacza żydowskiego, który oświadczył, że Petlura wyłącznie odpowiedzialny jest za pogromy, jakie odbywały się na Ukrainie. Nikt temu nie może zaprzeczyć, ponieważ istnieją niezbité dowody, które wy-

kazują całkowicie jego winę. Następnie przesłuchano świadka Czerykowera, członka rządu ukraińskiego. Świadek powyższy stwierdził, iż delegacje żydowskie kilkakrotnie zwracały się do Petlury z prośbą o przedsięwzięcie środków przeciwko pogromom, ale Petlura delegacji tych przyjmować nie chciał. Po pogromie w Żytomierzu specjalna delegacja udała się do Petlury wprost z błagalną prośbą o przeszkodzenie dalszej rzezi, lecz i tym razem Petlura nie chciał próby przyjąć. Świadek oskarżenia Wachtynko twierdził, że Petlura przyjmował delegacje żydowskie, że były one zadowolone z wyników konferencji.

Na tem zakończono badanie świadków. Dziś przemawiać będzie prokurator oraz adwokat Campiegny, zaś jutro w czwartek przemawiać ma obrońca Szwarzbarda Torres, poczem ogłoszony będzie wyrok.

Paryż, 25 października.

W uzupełnieniu przebiegu dnia wczorajszego procesu należy dodać, że najsilniejsze wrażenie wywołały zeznania głównego świadka obrony, studentki medycyny w Paryżu, która podczas pogromu była w Płoskirowie. Świadek ten stwierdza, iż żołnierze znęcali się okrutnie nad swymi ofiarami, że obcinali dzieciom języki, przekłuwali uszy, oraz dobijali bagnietami rannych.

W czasie jej zeznań wybuchła na sali cicha płacz. Również jeden z głównych świadków obrony Tomkin, stwierdza, że Petlura mógł zapobiec pogromom, ponieważ posiadał faktyczną władzę w swych rękach. Rząd cywilny Winniczenki, który podówczas również był na Ukrainie, nie miał żadnego wpływu i nie mógł przeciwdziałać pogromom.

Blok stronnictw konserwatywnych

utworzony zostanie podczas wyborów do sejm.

Warsz. koresp. „Republiki” (B.) telefonuje: Komisja porozumiewawcza trzech stronnictw konserwatywnych, a mianowicie stronnictwa Prawicy Narodowej, Klubu zachowawczej pracy państwowej oraz stronnictwa chrześcijańsko - narodowego po dwudniowych ożywionych obradach zakończonych wczoraj wieczorem osiągnęła swój cel.

Trzy wymienione stronnictwa zdecydowały się utworzyć blok wspólny

przy wyborach do sejm i senatu. Podkreślić należy, iż stronnictwo chrześcijańsko - narodowe przy ostatnich wyborach występowało w bloku z endecją i chadecją, przysparzając przedewszystkiem funduszy wyborczych osławionej „osemce”. Blok stronnictw konserwatywnych stoi na gruncie ideologii marszałka Piłsudskiego, jak to wykazały zjazdy w Nieświeżu, Dzikowie i Jabłonowie.

Powstanie w Albanji.

Wojska rewolucyjne maszerują na stolicę, aby obalić dyktatora.

Berlin, 25 października.

„Zwölf-Uhr-Blatt” donosi z Wiednia: Nadeszła tu wiadomość z Tirany, jakoby w całej Albanji północnej wybuchły groźne rozruchy.

Liczne szczepy albańskie zbuntowały się i maszerują na stolicę Tirane z zamiarem obalenia dyktatora Achmeda Zogu, którego czynią odpowiedzialnym za zamordowanie posła albańskiego w Pradze.

Białogród, 25 października.

„Polityka” donosi o nowych napadach band bułgarskich komitady na wioskę Graskotin, położonej o 10 kilometrów od Zajecaru. Po godzinnej walce karabinowej została banda macedońska odrzucona. Równocześnie został dokonany wczoraj nowy zamach na składy amunicji pod Pozarewaczem. Straż wojskowa zaalarmowała sąsiednie straż, tak, że razem odrzucono atakujących bandyżów.

CASINO

Dziś
i dni
następnych

SPLENDID

Epokowy nadfilm wszechświatowej produkcji „UFA”.
Arcydzieło, przekraczające najbujniejszą wyobraźnię p. t.

„METROPOLIS”

Reżyserja i realizacja: F. R. LANG (reżyser „Nibelungów”)
Pomysł i scenariusz: TEA HARBOU (antorka „d-ra Mabuse”).

Największy film świata o tytanicznej sile rozmachu. — Opowieść o Ludziach Przyszłości. — Człowiek-maszyna i Maszyna-człowiek. — Podziemny świat pracy i napowietrzne ogrody miłości i słońca. — Rewolucja przeciw maszynie w roku 2000. — Wszechświatowe miasto przyszłości. — Niepowstrzymany pęd fantazji, nieustający huk maszyn. — Wynik czteroletniej niezmordowanej pracy genialnego reżysera i najwspanialszych artystów świata.

W rolach
głównych:

(ALFRED ABEL, GUSTAW FROELICH, RUDOLF KLEIN-ROGGE
(TEODOR LOOS, BRYGIDA HELM i in. (Wykonawca roli d-ra Mabuse)

Niektóre cyfry realizacji:

Artystów w rolach głównych 8
Artystów w rolach mniejszych 750
Statystów 25.000
Statystek 11.000
„Golonych głów” 1.000
Chłopców, murzynów, dzieci 1.875

Kostiumy kosztowały 2.800.000 zł.
Światło, farba, cement i t. d. 560.000 zł.
Ogólny koszt produkcji tego niezwykłego filmu wyniósł

12 milionów złotych.

Początek o 4.30.

Ilustracja muzyczna pod dyr. p. L. KANTORA w wyk. orkiestry symfonicznej.

Nowe pożyczki dla Polski

na budowę dworca centralnego w Warszawie i wykup listów zastawnych „Tow. Kredytowego Przemysłu Polskiego”.

P. P. Dillon i Klopstock złożyli już oferty rządowi.

Warsz. koresp. „Republiki” (B.) telefonuje:
W kilka dni po podpisaniu zagranicznej pożyczki stabilizacyjnej pp. Monnet i Fisher w rozmowie z korespondentem „Republiki” wskazywali, iż oczekiwane propozycje pożyczkowe ze strony różnych grup finansowych napłyną natychmiast, o ile powładzie się subskrypcja pożyczki rządowej na giełdach zagranicznych.

Wobec pełnego sukcesu subskrypcji oferty rzeczywiście nie dają na siebie czekać.

Przed dwoma dniami, jak mnie informują, przybył do Warszawy przedstawiciel grupy bankowej „Dillon, Read and Co.”, który zwrócił się do ministerstwa komunikacji z propozycją udzielenia pożyczki w wysokości 10 milionów dolarów, przeznaczonej na przebudowę węzła kolejowego warszawskiego i wybudowanie wielkiego dworca centralnego.

Sympatycy Trockiego

zostali wykluczeni z partii komunistycznej.

Ryga, 25 października.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Dzienniki sowieckie drukują długie listy osób wykluczonych z partii komunistycznej za przynależność do opozycji Trockiego. Ostatnia lista ogłoszona przez komisję kontrolującą partię komunistyczną zawiera nazwiska 15 sympatyków z Browerem i Silberowem na czele. Zostali oni wykluczeni za drukowanie i rozpowszechnianie opozycyjnych proklamacji. W Taszkencie wykluczono 14 członków partii za urządzenie nielegalnego zebrania i wciąganie do opozycji elementów bezpartyjnych.

go w stolicy. Zarówno przebudowa węzła, jak budowa dworca prowadzona ze szczupłych funduszy rządowych ciągnie się już od kilku lat posuwając się żółtym krokiem naprzód.

Przedstawiciel grupy dillonowskiej animuje rząd do zaciągnięcia pożyczki wskazując, iż wszystkie roboty będą

mogły być wykonane w ciągu najwyżej dwóch lat, podczas gdy przy obecnym tempie robót potrwałaby one najmniej lat 15.

Jednocześnie z przybyciem przedstawiciela banku Dillon przybył do Warszawy znany światowy pośrednik finansowy, który już kilkakrotnie propo-

Ogromne zadłużenie Niemiec może wywołać kryzys gospodarczy.

Berlin, 25 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Omawiając dzisiejsze konferencje ministra skarbu z przedstawicielami frakcji Reichstagu, „Vossische Zeitung” atakuje ostro ministra skarbu, przypominając, że rząd zaprzeczał początkowo kategorycznie temu, jakoby p. Parker Gilbert przesłał mu jakikolwiek memoriał, następnie stopniowo i połowicznie przyznawał istnienie takiego memoriału, a obecnie udziela przedstawicielom stronictw obszernych wyjaśnień w związku z tym memoriałem. „Vossische Zeitung” twierdzi dalej, że najdziwniejszą rzeczą w całej tej sprawie jest to, iż inicjatywa do sformułowania memoriału wyszła nie od p. Parkera Gilberta, a od samego ministra finansów, który w toku konferencji z Parkerem Gilbertem, trwających oddawna, sam się zwrócił do niego, aby swe poglądy, wątpliwości i zastrzeżenia co do polityki finansowej Niemiec sformułował na piśmie. P. Parker Gilbert na żądanie wice ministra skarbu przysłał mu swój memoriał, a minister i rząd zaprzeczali publicznie w najbardziej kategoryczny sposób istnieniu takiego me-

morjału, a co więcej dzienniki rządowe prowadziły ostrą kampanię przeciwko agentowi reparacyjnemu z powodu jego memoriału, oskarżając go o mieszanie się w sprawy wewnętrzne Niemiec.

Berlin, 25 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

„Acht-Uhr Abendblatt” powtarza wystąpienie „Vossische Zeitung” przeciwko ministrowi skarbu Koehlerowi i przytacza cały szereg szczegółów z memoriału Gilberta Parkera. W memoriale tym Parker Gilbert miał podkreślić, że pozornie pomyślna konjunktura gospodarcza Niemiec wywołana jest tylko przez olbrzymie zadłużenie się zagranicze, szczególnie w Ameryce, gdzie dług niemiecki wynosi już obecnie 4 miliardy marek. Długi te muszą być nie tylko oprocentowane i amortyzowane, lecz również niezmniejszone wzrostu wydatków budżetowych Rzeszy istnieje niebezpieczeństwo, że Niemcy pewnego dnia nie będą mogli wywiązać się z tych wszystkich zobowiązań i że jeżeli będą chciały spłacić procenty od pożyczek bieżących, to nie będą już mogły tego uczynić.

nował rządowi pożyczkę państwową jednakowoż na warunkach gorszych od uzyskanych ostatnio.

P. Klopstock proponuje pożyczkę 5 milionów dolarów na wykup listów zastawnych „Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego”. Towarzystwo utworzone na wzór „Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego” wypuściło listy zastawne, które dotąd nie przynosiły żadnego dochodu zalegają w przeróżnych kasach, samo zaś towarzystwo nie przejawia prawie żadnej działalności. Oferta p. Klopstocka oznacza zlikwidowanie starych zobowiązań i wkroczenie na drogę rzeczywistej działalności kredytowej przez wzmoczone kapitałami towarzystwo.

Obie wskazane wyżej oferty pożyczkowe są przedmiotem gruntownych studiów czynników rządowych i prywatnych.

Skazany niewinnie

po ośmiu latach odzyskał wolność.

Paryż, 25 października.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Sąd kasacyjny w Marsylii wydał wyrok uniewinniający fryzjera, który był w roku 1916 przez sąd wojenny na długoterminowe ciężkie więzienie za szpiegostwo. Skazany odsiedział ośm lat w więzieniu na wyspie Czayczaj w kolonii francuskiej w Algierii. Po 11 latach wyszedł na wolność, ponieważ okazało się, iż skazany był niewinnie osadzony i padł ofiarą fałszywych denuncjacji. Jednocześnie sąd postanowił wypłacić mu znaczne odszkodowanie.

NIEMCY NA PRZEŁOMIE.

Fortuna jest zawsze zmienna i dziwnym jakimś zrządzeniem sprawiła, że propaganda niemiecka, zawsze czyniąca ofiarę z Polski i wyszydająca nasze stosunki, dziś przycichła w bezczynności. To raczej, co u nas się dzieje, staje się bronią polityczną opozycji niemieckiej przeciw własnemu rządowi. To tu, to ówdzie w prasie niemieckiej znajdujemy notatki, podnoszące i uwypuklające poprawę stosunków polskich w przeciwstawieniu do pogorszenia się sytuacji w Niemczech.

I to pogorszenia się zupełnie nie na tarty... Krótki przegląd „przykrości” niemieckich w obecnej chwili daje następujący niewesoły obraz:

Rozłam między opozycją parlamentarną pogłębia się coraz bardziej. W to nie samego rządu koalicyjnego rozterki zwlekają się z dnia na dzień i ministrowie, zamiast opracowywać wspólnie plan akcji rządowej, trawia czas na wzajemnych swarach. Dwie najważniejsze sprawy bieżące: podwyżka pensji urzędniczych i reforma szkolnictwa wprowadziły ostry konflikt między rządem Rzeszy, a rządami państw związkowych. Gabinet zapędził się daleko w obu sprawach, powziął pewne zobowiązania, a tymczasem realizacja tych projektów ma kosztować około 600 milionów marek, których... niema. Wtrącił się sir Parker Gilbert, agent reparacyjny pod pozorem, że wstawienie tak wielkich sum do budżetu stawia pod znakiem zapytania wypłatę rat odszkodunkowych, wynikających z planu Dawesa. Tymczasem p. minister skarbu Magier na zjeździe urzędniczym w Mogdeburgu zaciągnął już zobowiązania wobec funkcjonariuszy państwowych i dzisiejsze wahania rządu sprawiła na nich bardzo ujemne wrażenie. Zresztą, sama zapowiedź podwyżki 20 proc. oddziaływała na ceny w kraju i Niemcy znajdują się na fali wzrostu kosztów utrzymania. Tymczasem życie ekonomiczne obawia się podniesienia podatków, związanych z tak poważnymi pozycjami rozchodowemi.

Z powodu niesnasek między min. gośpodarstwa krajowego a min. pracy doszło do wybuchu strejku górników. Traktaty handlowe z Polską i Czechosłowacją są na razle muzyką dla lekiej przyszłości.

W polityce zagranicznej nie tylko, że Niemcy nie zrobili ostatnio żadnych postępów, ale odwrotnie — cofnęły się bardzo znacznie. Polski wniosek pokojowy w Genewie zmusił p. dr. Stresemanna do odkrycia kart. Zbyt szczere a tchnące starym duchem przemówienie prezydenta Hindenburga pod Tannenbergiem zastrzyło stosunki z Francją i wzbudziło niesmak w Anglii. Uzyskanie przez Polskę pożyczki amerykańskiej przekreśliło w znacznej mierze zamiary niemieckie. Rozłam między Rosją z jednej a Anglią i Francją z drugiej strony postawił Niemcy w przykrej pozycji i zaleciał się i narażania na dwa fronty.

Jednym słowem — „klapa” koalicyjnego rządu w Niemczech na całej linii. Sprawy te nie pozostają w tajemnicy. Wie o nich szeroka opinia publiczna ostrzegana przez prasę opozycyjną i szeregów stronnicy hr. Westarpsa zrobił tak wielkie postępy, że gdyby dalszy grup szawinistycznych byłoby kolosalne. Nie trzeba dodawać jakie rezultaty dalaoby to zarówno w polityce wewnę-

trzej, jak i zagranicznej. Kierowniczo koła nacjonalistyczne zdają sobie z tego doskonale sprawę i rozumieją, że przyszyby jeszcze do władzy zbyt wcześnie... Jak jednak gospodarować i rządzić ma gabinet koalicyjny, który czuje, że wchodzący w jego skład Deutschnationale mogą jednym uderzeniem obalić i rząd i parlament?

Rozwój wypadków w Niemczech jest i szybki i niebezpieczny. Kto wie, czy to nagłe uzdrowienie po przegranej wojnie, ta raptowna poprawa ekonomiczna, wzrost wpływów międzynarodowych, odzyskanie mocarstwowego stanowiska — nie mogą stać się zapowiedzią nowej klęski, tak samo, jak nagły rozkwit morski, kolonialny i gospodar-

czy od r. 1871 był prawdziwą przyczyną porażki w latach 1914—1918?..

Świat nie znosi tych, co rwą z kopyta i dają się unieść przesadnemu powodzeniu, zbyt ufają w swe siły i w przystępie fałszywych ambicji myślą, że już schwytali los za głowę...

St. St.

Z za kulis tragedji światowej.
Dyplomaci przedwojenni zdradzają ponure tajemnice wojny.

Na półkach księgarskich w Berlinie ukazała się niezwykle ciekawa książka poświęcona wypadkom politycznym z r. 1914, wypadkom, które poprzedziły zamach serajewski na arcyksięcia Ferdynanda i wielką wojnę światową. Autorem jej jest były austriacki generał i długoletni poseł akredytowany przy rządach bałkańskich Włodzimierz von Giesl. Giesl zdołał w ciągu swej dwudziestoletniej służby dyplomatycznej na Bałkanach dokładnie przyswoić sobie i prześledzić to tamtejszych stosunków politycznych w owym okresie i dlatego zapiski jego posiadają pierwszorzędą wartość historyczną. Tuż przed wybuchem wielkiej wojny akredytowany on był w charakterze posła Austro-Węgier przy rządzie belgradzkim. Ten okres czasu jest też główną treścią jego książki, która daje kompletny i szczegółowy przegląd błyskawicznie następujących po sobie wypadków, które wywołane zostały mordem serajewskim.

Gen. Giesl dużo miejsca w swej książce poświęca swym stosunkom z ówczesnym posłem rosyjskim w Belgradzie Hartwigiem, którego wpływy na bieg polityki serbskiej były conajmniej tak wielkie jak samego Pasicza.

Gen. Giesl utrzymywał z Hartwigiem bardzo serdeczne stosunki towarzyskie, między innymi bowiem dom ówczesnego posła rosyjskiego w Belgradzie był miejscem, gdzie naczyniały sobie rendez-vous conajwyższe sfery tamtejszego towarzystwa.

Mimo więc rozbieżności interesów politycznych, mimo iż dyplomaci reprezentowali zgoła krainowo różne interesy i światy — wzajemny ich stosunek towarzyski był niemal że przyjazny.

Bezpośrednio po zamachu na arcyksięcia Ferdynanda, gen. Giesl, który wrócił właśnie z Wiednia gdzie prowadził bardzo ważne rozmowy, otrzymał dn. 10 czerwca 1914 roku od Hartwiga telefoniczne zaproszenie na konferencję, która tegoż dnia odbyć się miała o godzinie 9-ej wieczorem.

Hartwig przybył na umówione miejsce spotkania samochodem. Był tak zafascynowany i zdyszany, że zapomniał się nawet przywitać. Odetchnął dopiero przy czarnej kawie, którą wypił jednym niemałym haustem, palił następnie rosyjskiego papierosa i odpoczywał. Hartwig cierpiał bowiem na serce.

Rozpoczęto rozmowę, która odrazu wtoczyła się na tory drażliwych wypadków.

Treścią jej była tragedia serajewska.

— Maintenant, cher ami, j'ai quelques questions a vous, mais en ami, n'est ce pas? — rozpoczął Hartwig. Następnie wyjaśnił on Gieslowi, że nieprawdą jest jakoby poselstwo rosyjskie po otrzymaniu wiadomości o śmierci arcyks. Ferdynanda nie opuściło flagi do połowy masztu. Flaga była bowiem wywieszona w pewnym momencie zerwał ją jednak wiatr... Pierwszy poradziłem dziekanowi korpusu dyplomatycznego — mówił Hartwig aby wziąć oficjalny udział w uroczystościach żałobnych. Pierwszy również złożyłem w poselstwie austriackim wizyte kondolencyjną.

P. Hartwig był również na nabożeństwie żałobnym i dał w końcu Gieslowi do zrozumienia, że zamachem serajewskim jest oburzony i dowiedział się o nim dopiero z gazet.

Gen. Giesl, który zarówno podczas zamachu jak i ceremonii żałobnych nie był w Belgradzie obecny (bawił na kuracji w Vichy) przyjął oświadczenie to do wiadomości. Hartwig zapytał go następnie poufnie o dalsze zamiary Austro-Węgier wobec Serbji, w związku z mordem na osobie arcyks. Ferdynanda.

Giesl odpowiedzieć miał mu wówczas na to, że jeśli okaże się, że Serbja z zamachem tym nie wspólnego niema — to wówczas rząd austriacki nie zamierza z całej afery wyciągać konsekwencji politycznych a tem bardziej podciągać rząd belgradzki do odpowiedzialności. Austria w każdym razie domagać się będzie przykładnego ukarania zabój-

ców i rozwiązania organizacji, agituujących przeciw monarchji habsburskiej.

Obaj dyplomaci konferowali jeszcze na temat przez pewien czas, potem Hartwig uścił Gieslowi dłoń a żegnając się powiedział —

„Merci, Vous m'avez soulage et maintenant encore une chose, mais aussi en ami...” (Dziękuję, pocieszył mnie pan, ale jeszcze jedno pytanie, i tym razem jednak, jak między przyjaciółmi...)

Jakiego rodzaju pytanie chciał mu Hartwig zadać — o tem Giesl nigdy się nie dowiedział. Hartwig bowiem w pewnej chwili runął na ziemię tracąc przytomność.

Przywołany natychmiast lekarz zdołał już tylko stwierdzić śmierć na skutek aneurysmu serca. Córka zmarłego posła wraz z sekretarzem poselstwa tragicznego wypadku, przedzierzgnęła Strandmanem po przybyciu na miejsce się natychmiast w sędziego śledczego wypytując o przebieg rozmowy z ojcem. Była ona przekonana w pierwszej chwili, że ojciec jej padł ofiarą zamachu. Uspokoił ją dopiero lekarz.

Generał von Giesl pisze następnie, że podczas gdy w Wiedniu nie zdołano jeszcze się zastanowić nad sposobem rozwiązania konfliktu, kiedy rząd austriacki dążył do pokojowego załatwienia incydentu, zażądał zamierzał jedynie satysfakcji, w Belgradzie rozpoczęła się istna orgia ekscesów przeciw monarchji. Prasa brukowa wręcz parła do wojny i szczyła przeciw Austrii.

Kiedym powrócił z konferencji w Wiedniu do Belgradu — pisze von Giesl — i zbliża dojrzałem atmosferę pełną podniecenia, wówczas doszedłem do przekonania, że pokojowo konfliktu nie da się zażegnać. Mimo to Austro-Węgry ociągały się z wypowiedzeniem wojny, mimo, że zarówno Francja, Anglja, Włochy czy też Rosja dawnoby już w jej sytuacji uciekły się do ostateczności i do były miecza.

Znamienny wysocy był fakt, że posel niemiecki w Wiedniu von Tschirschky podczas rozmowy ze mną wręcz mi oświadczył, że „nie jesteście godni tego, by was szanowano, skoro pozwalacie sobie... na głowę”.

Słowa te boleśnie uderzyć musiały każdego z poddanych Jego Cesarskiej Mości...

R.

Ostre represje w Rumunji
wobec zwolenników ks. Karola.

Bukareszt, 25 października.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Aresztowany wczoraj podsekretarz stanu Manolescu zamierzał wydawać od 1 listopada r. b. dziennik pod tytułem „Cray Nou” co w języku rumuńskim oznacza „Nowa gwiazda” albo „Nowy król”. Dziennik miał prowadzić propagandę za powrotem księcia Karola do Rumunii i za przywróceniem mu praw królewskich. Z rozporządzenia policji cofnięto koncesję na wydawanie dziennika i zdjęto sztyl redakcyjny. Stronnictwo opozycyjne zamierzając podczas wznowienia sesji parlamentu w czwartek wnieść interpelację z powodu represji wobec nowego dziennika.

Bukareszt, 25 października.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Okazuje się, iż rząd rumuński po aresztowaniu byłego podsekretarza stanu Manolescu ogłosił dwa komunikaty. Jeden przeznaczony dla zagranicy a drugi dla kraju. W komunikacie krajowym

mówi się, iż Manolescu usiłował odegrać rolę pośrednika na korzyść pewnej osoby, która wprowadzi robotę konspiracyjną przeciwko obecn. rządowi oraz porządkowi kraju. Z rozporządzenia rządu Manolescu postawiony będzie przed sądem wojennym, ponieważ w Bukareszcie do dziś dnia panuje stan wojenny. Przy Manolescu oprócz listów do przywódców partii opozycyjnych znaleziono list księcia Karola do królowej Marii. Aresztowany podsekretarz stanu osadzony został w więzieniu w Ylawie poza stołicą.

Bukareszt, 25 października.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Dzienniki umieściły komunikat rządu, który zapowiada iż rząd stosować będzie najbardziej surowe represje wobec tych, którzy usiłują zmienić porządek prawny w kraju. Rząd jest panem sytuacji w kraju. Przeciwno opozycji zastosowane zostały surowe represje które już częściowo zostały w życie wprowadzone.

— W nocy z soboty na niedzielę bandy bułgarskie napadły na wieś Gradzko koło Zajecar. Podobne zajścia miały się wydarzyć również w kilku innych miejscowościach pogranicznych. Pożatem niewyśledzeni dotychczas sprawcy usiłowali zbliżyć się do magazynu amunicyjnego w Pożarewac, zostali jednak spłoszeni.

— Król bułgarski Berys ma przybyć w dniu dzisiejszym do Pragi. Król będzie przyjęty przez prezydenta republiki Massaryka. Do Pragi również ma przybyć b. król bułgarski Ferdynand.

— Dramat Szomory'ego został zdjęty z repertuaru teatru Narodowego w Budapeszcie, ponieważ pani Markus, grająca główną rolę, doznała rozstroju nerwowego z powodu demonstracji, które odbyły się w piątek i sobotę. W związku ze wzmiątkowaniem demonstracjami, dziś rano doszło w uniwersytecie i politechnice do krwawych starć pomiędzy studentami, omawiającymi zajścia ubiegłego tygodnia. Na ulicach w paru miejscach zebrał się tłum, który policja rozproszyła, dokonawszy kilku aresztowań.

— Na obchód 10-cj rocznicy rewolucji sowieckiej wyjeżdża z Angory do Leningradu delegacja, w skład której wchodzi: sekretarz generalny partji ludowej Salwet, redaktor naczelny „Hakimiet i Mille” Mahmud, deputowany Kildali oraz rektor uniwersytetu w Stambule Nohet Omer.

Radio

Inż. J. REICHER i S-ka
Piofrkowska 142. Tel. 15-57.

Nasze nowe 9 typów radjoodbiorników są ostatniem słowem techniki!

Co usłyszymy przez radio
dziś, w środę
26-go października

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ.
12.00 — Sygnał czasu i komunikaty: lotniczo - meteorologiczny, PAT., oraz nad program 15.00 — Komunikaty: meteor., gospodarczy, PAT., oraz nadprogram. 16.00—16.25 — Odczyt p. t. „Dziesięciolecie szkolnictwa średniego” — wygł. kurator Grzegorz Zawadzki. 16.25—16.40 — Nad program, komunikaty. 16.40—17.05 — Odczyt p. t. „Sport samochodowy w Polsce” wygł. p. Marjan Krynicki. 17.05—17.20 — Komunikaty PAT. 17.20—17.45 — „Skrzynka pocztowa” korespondencje bieżąca omówi dr. M. Stępowski. 17.45—18.15 — Program dla dzieci i młodzieży. „Skrzynka pocztowa” omówi p. Wanda Tatarkiewicz. 18.15—19.00 — Koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego. 19.15—19.35 — Rozmaitości wypowie p. Ludwik Lawiński. 20.30 — Koncert wieczorny. Operetka Kalmana „Małewy jesienne” i in. 22.00 — Sygnał czasu i komunikaty: lotniczo-meteor., policyjny, P. A. T., portowy i nad program. 22.30—23.30 — Transmisja muzyki tanecznej.

PROGRAM STACJI ZAGRANICZNYCH.
BERLIN 4 Kw. 483.9 m.
SZCZECIN 0.5 Kw. 236.2 m.
11.00 — Koncert kapeli Rogoż z radio wystawy w Szczecinie. 15.30 — Sprawy kobiece 16.00 — Lotnictwo w niemieckiej służbie pocztowej. 16.30 — Aud. dla młodzieży. 17.00 — 18.00 — Koncert popularny. 19.05 — Anegdota historyczne. Adam i Ewa. 19.55 — Budowa atomów — odczyt. 20.30 — Transm. ze Szczecina. 22.30 — Koncert kapeli Kernbach.
RZYM 3 Kw. 449 m. — 13.00—14.00 — Komunikat rządowy. Zamknięcie giełdy. Wiadomości Stefani. 16.10—16.30 — Ostatnie wiadomości. Giełda. Radjodziennik dla dzieci. 18.30—20.30 — Komunikaty: rządowy, rolniczy i inst. „Po pracy”. Radio kronika. 20.30 — Sygnał czasu. Wiadomości Stefani. Giełda. Biuletyn meteorologiczny. 20.45 — Wycieczka muzyki lekkiej. Orkiestra pod dyr. Maestro Bizelli. 22.55 — Ostatnie wiadomości.

LONDYN 361.4 m.
11.00 — Kwartet z Davenport i sopran. 12.00 — Orkiestra taneczna Firmana. 13.00—14.00 — Orkiestra Cantur z restauracji Frascati. 14.30 — Lekcja angielskiego. Muzyka. 15.00 — Trzy utwory Szekspira „Dwunasta noc”. Akt II scena 5-ta. 15.30 — Kwartet z Davenport. 15.45 — Odczyt: Zwierzęta i ptaki krajowe. 16.00 — Koncert popularny. Kwartet smyczkowy z Davenport, sopran i fortepian. 17.15 — Program dla dzieci. 18.00 — Recital na organach. transm. z New Gallery Kinema. 18.20 — Praca w ogrodzie. 18.30 — Sygnał z Greenwich. Biul. meteor. Komunikaty. 18.45 — Recital na organach Cz. 2 19.00 — Pogadanka lotnicza. 19.15 — Podstawy muzyki: Sonaty Haydna. 19.25 — Odczyt. 19.45 — Pieśni (sopran). 20.00 — „La Traviata” opera Verdiego w 3-ch aktach. 22.30—23.00 — Rozmaitości. 23.00 — Jazz-band z hotelu Cecil.

Pastor: Maciej zachowywał się dziś podczas kazania okropnie... Chrapał głośno...
— Tak... I wszystkich nas obudził...

Dr. med. Jan Polak
choroby wewnętrzne

przyjmuje od 4—6.

Andrzeja 43, tel. 64-21.

ROK 1915

Krwawy kalejdoskop wojny
rosyjsko-austrjackiej.

W krętym labiryncie machinacji
kontr-wywiadu i szpiegostwa.

POLA NEGRI

w obrazie

„HOTEL IMPERIAL”

Czekajmy, a może się doczekamy.

Pięciu genjuszów będziemy mieli. Przepowiada nam to nowa wróżka, pani Daniels.

Sławne są wróżki francuskie, które przede wszystkim bawią się w przepowiednie polityczne. Po słynnej wróżce de Thebes zajęła obecnie pierwsze miejsce w Paryżu, niejaka Theo Daniels, która również próbuje ustalać horoskopy polityczne dla poszczególnych państw i narodów.

Obecnie w pismach paryskich ukazały się jej przepowiednie na rok 1928. Przede wszystkim p. Theo Daniels twierdzi, że rok 1928 będzie rozwijał się pod znakiem pracy pokojowej. Konsolidacja stosunków europejskich posunie się znacznie naprzód.

Niemcy poniekąd swoich planów wojennych i zajmą się pracą nad podniesieniem przemysłu oraz handlu.

Anglia będzie miała pewne kłopoty kolonialne, ale wyjdzie z nich obronną ręką.

Francja załatwi pomyślnie swoje trudności finansowe. W Rosji nastąpi przewrót, a następnie ustalenie stosunków w duchu umiarkowanego demokratyzmu.

Rok 1928 ma być specjalnie katastrofalnym dla Włoch, gdzie wybuchnie ostro reakcja przeciw rządowi Mussoliniego.

Polska połączy się z Litwą i stanie się państwem potężnym.

Wpływ Ameryki na Europę znacznie osłabnie.

W roku 1928 umrze jeden z monarchów europejskich. Liga Narodów zyska na znaczeniu albowiem zdoła rozstrzygnąć pomyślnie cały szereg konfliktów między państwami.

W roku 1928 urodzi się w Europie kilkunastu genjuszów z tego pięciu przypada na Polskę.

Ostatnia satysfakcja.

Magistrat „strzela” z za płotu ustawy prasowej.

Słynnym sprostowaniom magistrackim pragniemy jeszcze kilka słów poświęcić.

Z satysfakcją bowiem konstatujemy, iż rada nasza, udzielona magistratowi, nie przebrzmiała bez echa. Na ostatni artykuł nasz, o remuneracjach wypłacanych wyższym urzędnikom sprostowania nam już nie nadesłano.

I słusznie. Magistrat zrozumiał wreszcie, że mówić piękne słowa można tylko na wleciach sympatyków, że zamieszczać informacje, podnoszące zasługi ojców miasta, można tylko w organach partyjnych.

Tam nikt się nie odezwie, nikt nie sprostuje, wierzą bowiem wszyscy temu, czem ich karmią, a jeśli nawet po-

wątpiwa, co ostatecznie bardzo często się zdarza, to trudno im prostować, skoro nie mogą dotrzeć do źródła i dowiedzieć się jak faktycznie przedstawiają się sprawy.

Opinii publicznej, szerokich rzesz obywateli jednak bezkarnie oszukiwać nie można. Nie pomogą w tym wypadku żadne sprostowania, potrafimy bowiem każde sprostowanie magistrackie natychmiast sprostować. I wykazać dobitnie i poprzeć faktami, że magistrat kłamie, bardzo brzydko kłamie.

Do sprostowania, jakie ukazuje się równocześnie w dzisiejszym numerze naszego pisma, również niebawem powrócimy.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w środę i jutro, w czwartek, po raz 15-ty i 16-ty wspaniały poemat dramatyczny Klabunda „Kredowe koło” z pp. Lubieńska, Horecką, Szubertem, Kijewskim, Woskowskim i in. w rolach głównych.

„Kredowe koło” cieszy się niesłabnącym powodzeniem i na każdym przedstawieniu zapelnia widownię teatru miejskiego do ostatniego miejsca.

TEATR POPULARNY.

Dziś, we wtorek, o godz. 8.20 wiecz. oryginalna lekka komedia amerykańska w 3-ach aktach p. t. „Mąż z loterii” z panią Zielińską, szczególnie posiadaczką losu, wygrywającą męża w osobie p. Urbańskiego, który wyreżyserował sztukę. „Mąż z loterii” grany będzie tylko do piątku włącznie.

„DZIADY”.

Z racji uroczystego przedstawienia „Dziadów”, które odbędzie się w plątek bieżącego tygodnia, warto przypomnieć niektóre dane, dotyczące historii arcydzieła mickiewiczowskiego na scenie łódzkiej.

Po przezwyciężeniu długotrwałego oporu cenzury rosyjskiej pierwszy wprowadził „Dziady” do Królestwa Kongresowego Aleksander Zelwerowicz w roku 1908.

„Dziady” były tedy odegrane po raz pierwszy w Królestwie przed dziesiętnastu laty na scenie ówczesnego teatru „Wiktoria” w Łodzi w układzie scenicznym Stanisława Wyspiańskiego, dekoracji Eustachego Piłsudskiego i reżyserii Al. Zelwerowicza.

Rolę Gustawa-Konrada porwającego odegrał największy w Polsce tej roli wykonawca, p. Andrzej Mielewski.

Sława premiery „Dziadów” rozeszła się sześć lat później po Polsce i po szeregu przedstawień w Łodzi z inicjatywy p. Marjana Gawełewicza zespół łódzki z Mielewskim i Zelwerowiczem na czele udał się do Warszawy, gdzie „Dziady” przez długi okres czasu.

Obecnie, w dobie niepodległości oczyszczając „Dziady” nie są już demonstracją patriotyzmu, protestu przeciw najeźdźcom, lecz pozostała w całym blasku swej krasnej jedyną z najpiękniejszych pomników wielkiej naszej poezji romantycznej.

Inne też dzisiaj obowiązują wymagania artystyczne i dekoracyjne.

Kierownictwo i zespół naszego teatru z całym pietyzmem i pieczołowitością zabrali się do wystawienia „Dziadów”.

Dołożono wszelkich usiłowań i starań, by arcydzieło poezji romantycznej dać jaknajwspanialsze ramy dekoracyjne i zamontowano cały aparat efektów scenicznych w takiej mierze, że śmiało rzecz można, iż widowiska, zakrojonego na taką szeroką skalę nie było w Łodzi od szeregu lat.

Rolę Gustawa-Konrada kreuje p. Mieczysław Szpakiewicz (reżyser „Dziadów”), Nowosiłkowski, p. Konstanty Tatarkiewicz, księża Piotr Jędrzej Woskowski, Zosi K. Lubieńska.

W przedstawieniu „Dziadów” bierze udział pełny zespół teatru miejskiego, chóry i solisty. Malarnie teatralne wykańczają kłopoty nauce nowych zmian dekoracyjnych według projektu art.-mal. K. Mackiewicz.

TEATR REWJI

MIRAŻ

Dziś i dni następnych wystawiana będzie rewja

Edwarda REJA p. t.

„Potrzebne są już futra”

W PROGRAMIE:

„U dyrektora teatru”

Bomba śmiechu w 1 odsłonie z udziałem REJA, WILA i ADY.

„WARJAT”

Skecz w 1 odsłonie (bomba śmiechu)

SOLOWE NUMERY:

Józef Staruszkiewicz

Aktualie, recytacje i satyry.

DUET MELERWIL

Tańce ekscentryczne.

? MESSALINI?

Piosenki.

I. KAMINSKA

Tańce rosyjskie.

L. PRAGERÓWNA

Pieśni i piosenki.

EDWARD REJ

Szmonecy i kawały.

ZYGMUNT ULLAS

Arje operowe i romanse.

Kierownik art.-lit.

Edward REJ.

Początek o g. 6, 8 i 10 w.

PAŹDZIERNIK

26

Środa

Dziś: Ewarysta P. M.
Jutro: Sabina P. M.

Wschód słońca 6.19
Zachód o g. 16.23
Wschód ksi. g. 7.04
Zachód o g. 17.20
Długość dnia: 9.40
Ubyło dnia: 6.07

Zwiedzajcie Wystawę roślin i zwierząt

Nowotargowa 24.

Otwarta od 9 rano do 8 wiecz.

Zatwierdzenie wyborów nastąpi dn. 1-go listopada

Dowiadujemy się z głównej komisji wyborczej, iż dopiero w dniu 1 listopada akty wyborcze przekazane zostaną urzędowi wojewódzkiemu i w tym dniu nastąpi rozwiązanie komisji.

Termin ten ustalony został z tego powodu, iż po upływie 8-dniowego terminu, przeznaczonego na składanie rekursów, przewidziane są jeszcze 3 dni dla rozpatrzenia tych rekursów przez główną komisję wyborczą, co nastąpi właśnie w dniu 31 b. m.

Równocześnie dowiadujemy się, iż lista nr. 10 prawdopodobnie będzie miała swego przedstawiciela w radzie miejskiej.

Lista, ta, której czołowy kandydat p. Martynowski, jako urzędnik magistratu nie chciał zostać członkiem rady miejskiej, miała wogóle stracić mandat, ponieważ liście tej nie przyznano zastępcy.

Niezależnie jednak od rekursu pełnomocnika tej listy, domagającego się unieważnienia mandatu p. Martynowskiego, w pływ w tej samej sprawie protest pełnomocnika listy nr. 6, w którym domaga się on unieważnienia mandatu p. Martynowskiego, ponieważ po wyborze na radnego nie zrezygnował on z posady w magistracie, względnie nie wystąpił się o przysługujący mu w tym wypadku bezpłatny urlop na czas kadencji rady miejskiej.

Urząd wojewódzki, który w dniu 1 listopada otrzyma z głównej komisji wyborczej akty, dotyczące wyborów, unieważni prawdopodobnie z wyżej wymienionych przyczyn mandat p. Martynowskiego i z listy nr. 10 weździe do rady miejskiej p. Haneman. (b)

Witamy 17-kę!

Otwarcie nowej linii tramwajowej.

Wczoraj po południu nastąpiło przecięcie nowej linii tramwajowej Nr. 17, biegnącej ulicami 6-go Sierpnia, Kościuszki i Zielona.

Nowym wagonem, przystrojonym chorągiewkami, objechali nową linię przedstawiciele dyrekcji, zarządu i kierownictwa ruchu K. E. Ł.

W dniu dzisiejszym nowa linia oddana zostanie do użytku publicznego. (b)

„Najprostsze“ rozwiązanie

sporu litewsko-polskiego.

Z Warszawy donoszą:

Wczoraj do szeregu ministerstw wpłynął dekret, podpisany przez nowego pretendenta do korony, mianującego się Władysławem V Jagiellonem.

Oto treść tego dokumentu:

„My Władysław V Jagiello, Król Polski, Wielki Książę Litewski etc. etc. zarządzamy zmianę nazwy miasta stołecznego Wilna na Kowno. Miasto Kowno od dnia ogłoszenia dekretu będzie nazywać się Wilnem.

W ten sposób Litwa będzie miała Wilno, a Polska — Kowno.

Zatarg polsko-litewski nakazujemy uważać za zlikwidowany.

Dan w Wilnie 20 października 1927 r.

Władysław V Jagiello.

Dyskusja nad skutkami tego dekretu byłaby przedwczesna, bowiem Warszawa musi usłyszeć zdanie swego monarchy, Zygmunta IV.

Sprawcy zbrodni pod Gałkówkiem zostali już schwytani przez policję. Staną oni najprawdopodobniej przed sądem doraźnym.

„Express Wieczorny“ pierwszy przyniósł wczoraj wiadomość o potwornym morderstwie pod Gałkówkiem, którego ofiarą padła rodzina miejscowego gospodarza 69-letniego Fryderyka Klema.

Zbrodnia ta przypominająca pod każdym względem masowy mord dokonany w swoim czasie w rodzinie

grabarza Feldona,

wywołał zarówno w całej okolicy jak i samej Łodzi niezwykle wstrząsające wrażenie.

Natychmiast po dokonaniu strasznego odkrycia zawiadomiono o morderstwie władze policyjne i sądowe. Na miejsce przybyli natychmiast prokurator Manddecki, sędzia śledczy Michałowski, lekarz sądowy dr. Hurwicz, podkom. Wesołowski oraz pięciu wywiadowców z psem policyjnym „Lordem“.

Spreżyszcze przeprowadzone śledztwo pierwotnie zdolało ustalić, że

Fryderyk Klem, jeden z najbogatszych gospodarzy we wsi Justynów, miał w sobotę wyprawę

huczne wesele swej córki

27-letniej Marty. Wśród wieśniaków rozniósł się wówczas wieść, że Klem zamierza dać swej córce w posagu 1000 dolarów.

Żądza zdobycia tych pieniędzy skłoniła zbrodniarzy do potwornego mordu. Wieczorem jeden z morderców wszedł do izby gdzie spały trzy kobiety. Maria, Marta i Wiktorja Klem.

Zbrodniarz kolejno wywoływał zdumione kobiety, i wprowadzał je do przyległej izby, gdzie zaczynał drugi zbrodniarz mordować je

uderzeniami w głowę.

W izbie na kilka minut przedtem zamordowany został ojciec rodziny 69-letni Fryderyk Klem.

W chwili gdy przedstawiciele władz

przybyli na miejsce, ciała pomordowanych kobiet spiętrzone były na zakrwawionej podłodze tuż obok drzwi.

Nieład w izbie świadczył, że bandyci po dokonaniu zbrodni

szukali pieniędzy.

Przedstawiciele władz śledczych po ukończeniu wstępnego dochodzenia natychmiast rozpoczęli energiczną akcję zmierzającą do ujęcia krwawych zbrodniarzy. Puszczono więc śladami bandytów psa „Lorda“, który biegnąc wprost przed siebie zaprowadził policję do chałupy domniemanych zbrodniarzy.

W niespełna więc kilku godzin po ujawnieniu mordu

policja ujęła jego sprawców.

Są nimi czterej gospodarze, sąsiedzi, zamordowanego Klema 31-letni Wojciech Rabeiga, 29-letni Antoni Kasprzak, 35-letni Oskar Wenela i 25-letni Otton Bauer.

Dochodzenie przeciw aresztowanym toczy się w trybie doraźnym. Jeśli śledztwo, które prowadzone jest w energicznym tempie, udowodni im udział w tej straszliwej zbrodni wówczas staną oni przed sądem doraźnym.

Zebrania kontrolne.

Kto ma się zgłosić jutro?

W dniu jutrzejszym winni stawić się na zebranie kontrolne szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia (kategoria A.C.C.) w lokalu komisji nr. 1. przy ulicy Leszno 7-9, mężczyźni rocznika 1887, zamieszkali w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9 i 11, o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K, L, Ł.

Przed komisją nr. przy ul. Konstancy nowskiej 81, winni stawić się zamieszkali w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9 i 11 o nazwiskach na litery K, L, do Kp, oraz zamieszkali w obrębie 7 komisariatów policji o nazwiskach na literę E, F, G, H, Ch.

Nowy podział

w łódzkim kuratorjum szkolnem.

Kuratorjum okręgu szkolnego łódzkiego ustanowiło nowy podział funkcji wizytatorów szkolnych. A mianowicie: Łódź-miasto, Łódź-powiat i powiaty kolski, koniński, łęczycki, ślępecki i tu-recki objął wizytator Edmund Piąffer, powiaty brzeziński, kaliski, łaski, piotrkowski, radomski, sieradzki i wieluński objął wizytator Stanisław Bugajski. Seminarja nauczycielskie objął wizytator Aleksander Zalewski.

Dotychczasowi wizytatorzy p. Kiedorowicz, rozporządzeniem ministerstwa oświaty przeniesiony został w stan spoczynku, p. Michalski przeniesiono służbowo do Krakowa.

Z dniem 1 października funkcje wizytatorów szkół średnich objęli pp. Sadowski i Oziębło. (i)

Odroczona licytacja majątku gminy żydowskiej.

W końcu roku 1925 zmarła w Łodzi niejaka Rozalia Frenkel, bardzo bogata obywatelka, która będąc bezdzietna, zapisała swój majątek w połowie krewnym, w połowie zaś gminie żydowskiej. W ten sposób gmina stała się właścicielką pięknego pałacu i cennego inwentarza przy ul. Sienkiewicza 26.

Jako podatek spadkowy władze skarbowe wyznaczyły sumę 60 tysięcy złotych, których połowę miała zapłacić gmina. Mimo kilkakrotnych wezwań należność nie została zapłaconą, to też izba skarbowa wyznaczyła licytację na znajdujące się w pałacu przedmioty. Licytacja wyznaczona została na dzień 24 b. m., przez pomyłkę jednak gmina otrzymała zawiadomienie z datą 27 b. m.

Onegdy przed południem zarząd gminy dowiedział się, iż egzekutorzy skarbowi wyważyli drzwi pałacu i przystąpili do sprzedaży urzędzenia. Zarząd gminy udał się tedy natychmiast do prezesa izby skarbowej Towarnickiego, który powiadomił o pomyłce i prosił o wstrzymanie egzekucji.

Prezes izby przychylił się do prośby gminy i egzekucję odroczył. (i)

W dniu 27 b. m. o godz. 11 przed południem, jako w pierwszą rocznicę zgonu

b. p. Julji Czamańskiej

odbędzie się na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne oraz poświęcenie pomnika, o czem zawiadamia i zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

RODZINA.

Z powodu zgonu B. P.

I. M. SZPIGELMANA

wyrażamy rodzinie szczere współczucie

Firma Ferdynand Seeliger Sukcesorowie.

3 nowe banki zagraniczne powstaną w Łodzi, Warszawie i Katowicach.

Z Warszawy donoszą:

Jak się dowiadujemy w Warszawie bawi w chwili obecnej kilkunastu pełnomocników poważnych konsorcjów zagranicznych, którzy prowadzą rokowania z przedstawicielami poszczególnych gałęzi przemysłu polskiego w sprawie udzielenia im pożyczek długoterminowych, przeznaczonych bądź to na rozbudowę zakładów przemysłowych, bądź

też na finansowanie eksportu wytworów polskich.

Jak nas zapewniają z miarodajnego źródła już w najbliższym czasie otwarte zostaną trzy banki zagraniczne w Warszawie, Łodzi i Katowicach, które w pierwszym rzędzie zajmą się realizacją pożyczek zagranicznych, przeznaczonych dla polskiego przemysłu metalurgicznego i włókienniczego.

Towary zagraniczne podrożeją.

Nowa taryfa celna przewiduje podwyżki dla galanterji, perfum, skór, owoców i t. d.

Z Warszawy donoszą:

Jak się dowiadujemy prace w kierunku ustalenia nowej taryfy celnej dobiegają końca i nowa taryfa celna obowiązować już zacznie z dniem 1 stycznia 1928 roku.

Nowa taryfa celna będzie tylko częściowo zwaloryzowaną, czyli podwyższoną, przyczem z jednej strony autorzy nowej taryfy celnej pragną się przyczynić do wzrostu produkcji krajowej i unieszkodliwienia konkurencji zagranicznej, z drugiej zaś strony w nowej taryfie celnej uwzględnione zostały najżywniejsze interesy szerokich mas konsumentów.

tów.

I tak cło na towary o charakterze luksusowym podwyższone zostaną o 60 — 70 procent.

Dotyczy to zwłaszcza towarów galanteryjnych, kosmetycznych, skór, obu-wia i owoców południowych.

Cło na towary, które nie są produkowane w Polsce, podwyższone zostanie od 15 do 40 procent.

Cło zaś na artykuły kolonialne, maso wo spożywane przez najszerze warstwy ludności, jak np. herbata, kawa, ryż, śledzie i inne będzie podwyższone o kilka procent.

Katastrofa w elektrowni kaliskiej.

Pękło koło rozpedowe nowoustawionego motoru.

Wczoraj wieczorem o godzinie 20 min. 10 w elektrowni miejskiej w Kaliszu pękło koło rozpedowe nowoustawionego motoru Diesla.

Skutkiem wielkiej siły odśrodkowej rozpedzonego koła, części tegoż przebiły sufit w hali maszynowej elektrowni na przestrzeni około 8 m i zniszczyły dach elektrowni.

Sila, z jaką wyrzucone zostały części koła była tak wielka, że niektóre z nich, po przebieciu sufitu hali maszynowej i dachu elektrowni, padały na ulice

z taką jeszcze siłą, iż zaryły się głęboko w jezdnię i bruk.

Jedna duża część koła zniszczyła ścianę szczytową domu, odległego o 260 m od elektrowni, inny znowu odłamek rozbił mur w domu administracyjnym elektrowni, niszcząc zupełnie gabinet dyrektora.

Wypadków z ludźmi nie było. Ruch w elektrowni udało się utrzymać przy pomocy zapasowego motoru, tak że przerwy w oświetleniu miasta nie było. Przyczyna katastrofy — silne obciążenie koła rozpedowego.

W dniu 24 października b. r. po krótkich lecz ciężkich cierpieniach rozstała się z tym światem nasza najukochańsza żona, córka, siostra i bratowa

B. P.

RÓŻA z Braunów WEILAND

przeżywszy lat 28.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się dzisiaj, w środę o godz. 12 w poł. w Warszawie z domu żałoby przy ulicy Twardej 28, o czym zawiadamiają zrozpaczeni

maż, rodzice, siostra, bracia, bratowe, szwagrowie i rodzina.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem nasz drogi ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wuj

b. p. MORDKA WARSZAWSKI

przeżywszy lat 79, (b. kupiec m. Łodzi).

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się dziś, w środę, dn. 26 października 1927 r. o godz. 1-ej po poł. z domu żałoby przy ulicy Nowomiejskiej № 2, o czym zawiadamia w nieutulonym żalu

STROSKANA RODZINA.

Skrzynka do listów.

Do
Szanownej Redakcji
„Ilustrowanej Republiki”
w mieście.

W związku z artykułem p. t. „Magistrat się mści na członkach komisji wyborczych”, który ukazał się w Nr. 293 „Ilustrowanej Republiki” z dnia 25 października 1927 roku — Magistrat m. Łodzi — na zasadzie art. 30 i 32 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 roku o prawie prasowym (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 398) — uprasza o umieszczenie, zgodnie z przepisami powyższego Rozporządzenia — następującego sprostowania:

Sprawa wypłaty diet członkom obwodowych komisji wyborczych nie stoi w żadnym związku z rezultatem wyborów.

Pewne opóźnienie wypłat nastąpiło z tego powodu, iż potrzebna na ten cel — dość poważna — kwota nie była umieszczona w budżecie. Magistrat zaś, ze względu na konieczność wykończenia robót sezonowych, nie dysponował plynącymi sumami w odpowiedniej wysokości. Trudności te zostały jednak przezwyciężone i wypłaty diet rozpoczynają się w dniu 26 b. m.

Prezydent
wz. W. Wołowódzki.

Szymczyk Józef, zam. przy ulicy Łącznej nr. 7, przywłaszczył sobie koszyk z żywnością, na szkodę, Ławickiego Jana, zam. przy ulicy Eokolej nr. 6.

Zarząd związku młodzieży komunistycznej został aresztowany w czasie odbywającego się posiedzenia.

Od dłuższego czasu policja polityczna w Łodzi otrzymywała konfidenckalne wiadomości, iż w domu przy ulicy Wolborskiej 5, odbywają się tajne narady egzekutywy związku młodzieży komunistycznej. Wobec takich wiadomości zarządzono obserwację tego domu, i stwierdzono, że do właściciela stolarni znajdującej się w tej posesji, przychodzą stale zwani policji politycznej członkowie związku komunistycznego.

Onegdy wieczorem, gdy funkcjonariusze policji w dalszym ciągu obserwowali wspomniany dom, zauważyli, iż grupka osób udała się do stolarni Wintera.

Poczekawszy pewien czas, policja wtargnęła do mieszkania i zastała około stołu 5 osób, odbywających poufną naradę. Na widok policji wśród zebranych powstała konsternacja. Zerwali się oni do ucieczki, lecz skierowali w ich

stronę broń, zmusiła ich do pozostania na miejscu.

Okazało się, iż w stolarni odbywało się posiedzenie MOPR-u (międzynarodowa organizacja pomocy rewolucjonistom). Na stole znajdono porządek dzienny posiedzenia; okólnik centralnego komitetu komunistycznej partii Polski, sprawozdanie kasowe, oraz różne odezwy.

Po skonfiskowaniu tych dowodów obciążających, aresztowano wszystkich obecnych. Są to 24-letni Mendel Chodźko, Zawadzka 21, 17-letni Leon Winter, Główna 65, 17-letnia Rachela Tajch, Zielona 6, 21-letnia Rywka Warszawska Szkolna 22, i 21-letnia Chana Gold, Lipowa 25.

Wszystkich odstawiono do aresztu urzędu śledczego do dyspozycji władz sądowych. (H).

Z ŻAŁOBNEJ KARTY.

W dniu wczorajszym rozstał się z tym światem b. p. M. Warszawski w wieku lat 79.

Zmarły był znanym i poważanym kupcem łódzkim. Poza solidną działalnością zawodową poświęcał wiele czasu i energii pracy społecznej, szczególnie na polu filantropijnym.

Pokój Jego prochom!

Dyżury w aptekach.

Dziś dyżurują następujące apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15) K. Gaertnera (Cegielińska 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9).

Nie chcą żyć!

5 wypadków samobójstwa.

Niema dnia bodaj, by kronika pogotowia nie zanotowała szeregu wypadków samobójczych.

Bezrobocie, zawody miłosne, niesnaski rodzinne i t. d. i t. d. — oto tło, na którym rozgrywa się codzienne dramaty życiowe.

Dzień wczorajszy obfitował szczególnie w wypadki tego rodzaju. Zanotowano 5 wypadków samobójczych.

Feliniak Piotr, zam. przy ul. Czerwonej Nr. 223, w celu samobójczym napił się kwasu solnego. Pogotowie kasy chorych odwiezło go w stanie groźnym do szpitala Poznańskich.

Walerysiak Wanda, lat 16, zam. przy ulicy Włodzimierskiej Nr. 5 usiłowała pozbawić się życia przez wypicie jodyny. Lekarz pogotowia przewiózł ją do szpitala Poznańskich w stanie groźnym.

Michałowicz Rozalia, lat 28, zamieszkała przy ul. Ogrodowej Nr. 26, usiłowała pozbawić się życia przez wypicie jodyny. Lekarz pogotowia, po udzieleniu jej pierwszej pomocy, pozostawił ją na miejscu w stanie zadawalającym.

Skrzypczyńska Gabryela, lat 23, zam. przy ulicy Podleśnej Nr. 3, w celu samobójczym napiła się jodyny. Lekarz pogotowia, po udzieleniu jej pierwszej pomocy, odwieził ją do szpitala przy ulicy Drewnowskiej.

Przy ul. Engla 31, mieszkanie Katarzyny Łysiak — od dwóch dni było zamknięte. Ciekawi sąsiedzi niejednokrotnie pukali do drzwi, nie otrzymywali jednak żadnej odpowiedzi.

Gdy jednak wczoraj rozległy się z mieszkania nieludzkie jęki, siłą wyważono drzwi i ujrano Łysiakową, leżącą bez przytomności na ziemi. Okazało się, iż jest to wypadek samobójstwa. Łysiakowa będąc dłuższy czas bez zajęcia, postanowiła targnąć się na swe życie, w tym celu zamknęła się w mieszkaniu, wypła nieznany jakiś płyn.

W stanie nieprzytomnym przewieziono ją do szpitala w Radogoszczu.

Paryż się bawi.

V.

Oryginalnością Paryża są zabawy ludowe.

Trwają bez przerwy, okrągły rok, co raz to w innej części miasta. Miejsce specjalnych, przeznaczonych na ten cel nie ma i terenem dla zabaw służą ulice, oddalone nieco od centrum.

Wraz ze zmierzchem mrowie naredu (czystej demokracji) zalega jezdnie między szeregiem kiosków szczyścia i wszelkiego rodzaju uciech. Prócz karuzeli, młynów djabełskich, smoków, zlejących ogniem, strzelnic itp. na miejscu znajdują się: teatr, kabaret, cyrk, dancing itd. a ustawione wioskach maszyny wyrażają na poczekaniu wszelkiego rodzaju smakołyki, co sprawia wrażenie wystawy przemysłowo-spożywczej. Pomimo niesłychanej ciasnoty i deptania sobie niemal po piętach, ludność zachowuje

się wzorowo i o wiele kulturalniej, niż na ulicy Piotrkowskiej w Łodzi.

Żywe usposobienie francuzów, przejawiający element młodzieży stwarzają miłą atmosferę beztroskiej wesołości, co przy odgłosach śpiewów i śmiechu, wielkiej ilości światła, ujętego w różnobarwne ramy, migocących w rękach dzieci lampionów czyni z pewnej odległości imponujące wrażenie.

Wszystkie te przyjemności są dostępne za ceny przyczem wejście na miejsce odpoczynku po pracy jest gratisowe.

Trapiąca nasze większe miasta sprawa stworzenia teatru popularnego a jak w Łodzi kilku teatrów na różnych oddalonych krańcach, została rozwiązana przez ruchome zabawy, ruchomy teatr, cyrk itp.

Ulica paryska posiada swą odrębną psychikę — nikt od niej się nie odgradza. Sklepy wystawiają swe towary na ulicę, kawiarnie, winiarnie nie znają werand —

stoliki i krzesła stoją na trotuarach, zajmując nieraz trzy czwarte ich szerokości. Ulice są jakby salonem dla zabaw ludowych.

U nas od ulicy jesteśmy odgróznieni nakazami policyjnymi i urządzenie podobnego widowiska wywołałoby niemałą konsternację w sferach pilnujących porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Inną cechą charakterystyczną ulicy Paryża są loterie. Niemal na każdym rogu spotyka się coś w rodzaju ruletki, tylko w pionowym układzie, gdzie można za dwadzieścia centów wygrać najrozmaitsze przedmioty domowego użytku i koło tych ulicznych kasyn bywa zawsze tłoczno — francuzi odznaczają się wielką skłonnością do ryzyka.

Jeśli ujmować Paryż ze strony dekoracyjnej, to sztuczne światło odgrywa do minucji rolę. Reklamy świetlne, co u nas dopiero spotyka się gdzieś niegdyś, zalewają ulice i ognistymi literami, poda

ją bieżące wiadomości, przemycając jednocześnie reklamę firm mydlano-konfekcyjno - samochodowych.

Teatry i teatrzyki, variete pod gołym niebem w ogrodach przesadzają się nawzajem w grze światła i właściwie nie tyle się siedzi w „cieniu” drzew ile w „ciemniu” światła.

Aby te niewyczerpane paryskie uciechy zwiedzić, nie z zewnątrz, a od środka, trzeba mieć przedewszystkiem dużą walizkę dolarów, ale nie pojedynczych.

Niestety, jakkolwiek w Paryżu jest „tanie”, jednak kto jest tylko w przejeździe nad morze, nie radzę długo siedzieć, chyba, że nie nosi przy sobie pieniędzy, bo i takich podróży widziałem na własne oczy.

Więc rad nie rad, podziękowawszy moim opiekunom za gościnę i pokloniwszy się samochodowi ruszyłem nad Atlantyk.

Boruta.

POD ZNAKIEM ZBRODNI

upłynął dzień wczorajszy.

Ręka sprawiedliwości dosięga jednak każdego przestępcę.

Krwawy napad bandycki

Znaleziono dwa zmasakrowane trupy.

Wczoraj w nocw około godz. 2-ej w kolonii Cyganka, gm. Brus. dokonano krwawego napadu rabunkowego, którego ofiarą padł rzeźnik Józef Jaskólski oraz woźnica Antoni Tomaszewski.

Jaskólski, udając się do Łodzi po zakup świni, wynajął furmankę, której właścicielem był Tomaszewski, i zabrał ze sobą

1.200 zł. gotówka.

O godz. 3-ej nad ranem, gospodarz ze wsi Grabieniec Alfred Rempel, powracając z Łodzi do domu, ujrzał na szosie stojący wóz, który zaprzężony był w dwa konie. Na wozie nie dojrzał nikogo. Kiedy jednak podjechał bliżej, oczom jego przedstawił się ścinający krew w żyłach widok.

Na wozie w kałuży zakrzepłej krwi pływali się dwa trupy.

Z roztrzaskanych czaszek wypływał mózg...

Prerażony Rempel co tchu udał się na posterunek policji, alarmując władze o swym strasznym odkryciu.

Na miejsce przybyli natychmiast starosta Rzewski, komendant policji powiatowej, Nowak, prokurator Mandecki, sędzia śledczy Natke oraz wywiadowcy z psem policyjnym „Lordem”.

Doraźnie przeprowadzone śledztwo niewiastkowe udało się ustalić, że napad na Jaskólskiego był najprawdopodobniej planowany, gdyż bandyci byli dokładnie poinformowani o tem, w jakim czasie będzie on jechał w kierunku Łodzi.

Mordu dokonano przy pomocy tych narzędzi, o czem świadcza zmasakrowane twarze pomordowanych ofiar.

Cymbał wskazał złodziei

którzy skradli jelita i żółdki cielęce.

W sierpniu dokonano włamania do komórki Menachema Pfefera przy ulicy Zgierskiej 40. Łupem złodziei padły trzy beczki solonych jelit, wartości 1200 złotych.

Po kilku dniach w identyczny sposób okradziono drugiego rzeźnika, Buzyna. Złodzieje zabrali mu 1200 suszonych amerykańskich żółdków cielęcych i 500 sznurów solonych jelit.

Dwaj rzeźnicy porozumieli się ze sobą i wspólnie postanowili tropić włamywaczy.

Amatorskim detektywom znakomicie ułatwiły pracę, ślady pozostawione przez złodziei. Na bruku przed komórką Buzyna rozsypali bowiem sól w kierunku domu przy ulicy Lutomińskiej 7.

Zamieszkały w tej kamienicy woźnica Jakub Cymbał oświadczył poszkodowanym, że niejaki Icał Fajbusiewicz oraz z nieznany mu osobnikiem wynajęli go do przewiezienia miesa.

Rzeźnicy o wynikach swych poszukiwań donieśli urzędowi śledczemu, który kierował dalszym dochodzeniem.

Aresztowano Abrama Lewkowicza, Icał Fajbusiewicza, Szymona Rozenbluma i Majera Fajna, karanych już więzieniem za kradzieże.

Znaleziono również część łupu, który zwrócono prawym właścicielom.

Aresztowani wczoraj znaleźli się przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozwał pod przewodnictwem sędziego Kozłowskiego w asyście sędziów Kurczyńskiego i Wileckiego. Oskarżeni na sądzie nie przyznali się do winy, która została im dowiedziona przy pomocy zeznań świadków.

Jedynie Rozenblumowi nie udało się udowodnić, że brał udział w kradzieży.

Prokurator Fajt domagał się surowej kary dla wszystkich oskarżonych.

Sąd po naradzie skazał Fajna na 10 miesięcy więzienia, Lewkowicza na 8 miesięcy więzienia, Fajbusiewicza na 6 miesięcy więzienia, Rozenbluma zaś uniewinniono.

—das—

Sądząc z potarganej odzieży, napadnięci musieli przed swą śmiercią stoczyć rozpaczliwą walkę.

Łupem bandytów padło 500 zł., które Jaskólski ukrył w woreczku na pierśsiach. Pozostałych 700 zł. bandyci nie zdolali odnaleźć. Sprowadzony na miejsce pies policyjny „Lord” nie mógł uchwycić śladów, które zatarte zostały przez licznych przechodniów.

Więścią o potwornym morderze zalektryzowana została cała okolica. Zwłoki pomordowanych zabezpieczone zostały na miejscu.

Rozdzierająca scena rozegrała się przy zwłokach w chwili, gdy na miejsce przybyły żony ofiar.

Policja wojewódzka prowadzi energiczne śledztwo, które niewątpliwie uświetnione zostanie ujęciem potwornych zbrodniarzy.

Dzieje damskich pantofelków.

Za 43 pary—4 lata ciężkiego więzienia.

W maju 1925 roku, w godzinach wieczorowych, patrol policyjny sprawujący służbę obchodową na ul. Lutomińskiej, zwrócił uwagę na dwa naładowane wózki jadące ulicą.

Wózki z rzeczami, jadące o tak niezwykłej porze, tembardziej gdy przepisy wzbraniają w godzinach wieczorowych przewozić towary bez specjalnego zezwolenia zainteresowały oczywiście policjantów, którzy obydwa woźniców odprowadzili do pobliskiego komisariatu.

Okazało się, iż na wózkach załadowane były stare szmaty, między niemi jednak ukryty był worek zawierający

43 pary damskiego obuwia.

Indagowani woźnicy Janikiel Wild i Moszek Sumraj oświadczyli, iż worek ten otrzymali w mieszkaniu przy ulicy Aleksandrowskiej 8 od niejakego Ica Eisenbarta, który za zapłatą polecił im odwieźć go na Drewnowską 30. Co zawierał worek, nie wiedzą, ponieważ nie interesują się zazwyczaj rzeczami klientów.

Obydwa zostali tedy zwolnieni, policja zaś wydelegowała na Aleksandrowską 8 do Eisenbarta starszego przodownika Francisza z poleceniem dokonania rewizji w mieszkaniu i

skonstatowania pochodzenia obuwia.

Okazało się, iż poprzedniego dnia dokonane zostało włamanie do mieszka-

Niebezpieczny włamywacz aresztowany.

Przy Mostowskim znaleziono narzędzia „pracy” złodziejskiej.

Przed dwoma tygodniami nieznany sprawca dokonał zuchwałego napadu na mieszkanie pp. Turowskich przy ulicy Zielonej 48. Okoliczności napadu przedstawiały się jak następuje:

W godzinach popołudniowych do mieszkania, w którym znajdowała się tylko służąca, zadzwonił jakiś żebrak. Służąca, uchylivszy drzwi, zamierzała wręczyć biedakowi jałmużnę, ten zaś uchwycivszy moment, w którym ona się odwróciła wtargnął do mieszkania i

zamierzał jej zadać cios kastetem.

Służąca, nie straciwszy przytomności rzuciła się do ucieczki i zamknawszy się w ubikacji zaczęła

rozpaczliwie wzywać pomocy.

Na skutek jej krzyku wybiegli sąsiedzi,

którzy wtargnęli do mieszkania Turowskich. Złoczyńcy jednakże nie było.

Powiadomiona policja wdrożyła energiczne dochodzenie.

Ustalono, iż napadu dokonał niebezpieczny bandyta-włamywacz Teodor Mostowski, to też wdrożono intensywną akcję w celu ujęcia opryska. I oto w dniu wczorajszym udało się funkcjonariuszom policji śledczej ująć Mostowskiego przy ulicy Aleksandrowskiej.

Przechodzący patrol wywiadowców zauważył jakiegoś przechodnia, który wydał się im podejrzany. Wywiadowcy zbliżyli się przeto do przechodnia, celem przytrzymania go.

Osobnik, poznawszy wywiadowców, rzucił się do ucieczki, został jednak przy trzymany. Przeprowadzona na miejscu rewizja osobista ujawniła przy nim

wielką ilość wytrychów.

i inne niezbędne utensylia fachu złodziejskiego. Aresztowanego doprowadzono do wydziału śledczego. Tu okazało się, jest to poszukiwany tak gorliwie

niebezpieczny włamywacz Teodor Mostowski.

Był on prawdziwą grozą spokojnych obywateli Łodzi. Specjalnością jego były włamywania i kradzieże w mieszkaniach prywatnych. (r).

Mordercy Muńdzia

zostali przez policję schwytani.

W poniedziałek donosiliśmy o bestialskim morderstwie, dokonanym na osobie wędrownego kupca, todzianina Jana Mundzia we wsi Borynia pod Katowicami.

Policja górnośląska, która postawiła sobie za punkt honoru ujęcie krwawych bandytów, nocy ubiegłej dokonała aresztowania niejakego Trzaskalika z Boryni Górnej, który, badany, przyznał się do zamordowania Jana Mundzia.

Napadu i morderstwa dokonał przy pomocy Pawła Tonickiego i Stanisława Grudnia. Trzaskalik zeznał, że siekiera rozplatał głowę Mundzia i zrabował m pieniądze w kwocie 500 złotych.

Za Tonickim i Grudniem, którzy zbiegli, wdrożono energiczny pościg. (r)

Zatrucie rybami

rodziny Bekermusów.

Nocy wczorajszej w mieszkaniu Bekermusów przy ulicy Drewnowskiej 4 rozległy się nagle tak głośne jęki i krzyki, że zaalarmowały wszystkich niemi sąsiadów, mieszkających w tym domu.

Gdy próba otwarcia drzwi zawiodła, zaś jęki w mieszkaniu wzmagaly się coraz bardziej, sąsiedzi wyważyli drzwi i ujrżeli całą rodzinę Bekermusów, składającą się z 4 osób, wijącą się w boleściach na łóżkach.

O wypadku powiadomiono pogotowie ratunkowe, lekarz którego stwierdził masowe zatrucie rybami, i po udzieleniu wszystkim pierwszej pomocy, Bekermusa oraz córkę, znajdujących się w stanie bardzo poważnym zmuszony był przewieźć do szpitala Poznańskich.

Powiadomiona o powyższem policja wszczęła dochodzenie, celem ustalenia miejsca zakupu tych ryb. (i).

Śmiertelny strzał w twarz

powalił niebezpiecznego włamywacza.

Z Warszawy donoszą:

Właściciel magazynu i wytwórni poczocho przy ul. Hożej 50, p. Józef Biedrzycki, od pewnego już czasu nocuje w sklepie, bojąc się okradzenia.

Wczoraj wieczorem wrócił późno z teatru, położywszy się w pokoiku, przy legającym do sklepu, przezornie zostawił drzwi otwarte.

Około godziny 1-ej dobiegł go trzask odrywanej kraty żelaznej przy oknie. P. Biedrzycki zerwał się z łóżka i z rewolwerem w ręku wybiegł do sklepu.

W tej chwili rozbita szyba wystawała wypadła z brzękiem.

P. Biedrzycki wymierzył „Parabeillum” w stronę okna wystawowego i nie celując, pociągnął za cyngiel.

Padł strzał.

Jakiś cień za popękaną szybą zachwiał się, a potem przemieknął w stronę ul. Marszałkowskiej.

Pan Biedrzycki skierował się do telefonu.

— Xi-y komisariat... Proszę panów, w tej chwili włamywali się do mnie złodzieje i strzelili.

— Zaraz przyjdzie tam posterunkowy...

W parę minut później wysłany do sklepu posterunkowy ujrzał przed sąsiednią bramą nr. 48, w kałuży krwi leżącego na chodniku jakiegoś mężczyznę.

Jak się okazało, kula p. Biedrzyckiego trafiła włamywacza w podbródek i wyszła z tyłu czaszki. Ranny zmarł przed przybyciem lekarza Pogotowia.

Okazało się, że jest to znany złodziej włamywacz Wincenty Madenski, lat 47, zamieszkały przy ul. Małej nr. 4.

Był on skazany na czteroletnie ciężkie więzienie. Karę odbywał w więzieniu na Św. Krzyżu pod Kielcami.

Przed miesiącem zwolniono go. Madenski był już czterokrotnie karany więzieniem z pozbawieniem praw.

Znaleziono przy nim dłuto, łom i wytrychy.

Król angielski jest pierwszym gentlemanem świata.
I słusznie. Skoro pija prawdziwą herbatę

LYONS'a,

która jest napojem gentlemanów.

Pożyczka wewnętrzna.

O pożyczce wewnętrznej prześladowano jeszcze przed zaciągnięciem pożyczki zagranicznej. Wtajemniczeni zapewniali, że rząd skłonny jest ją emitować, skoro tylko kontrakt z finansistami amerykańskimi będzie podpisany.

Obecnie wiadomość potwierdza a za razem krystalizuje się. Okazuje się, że według zamierzeń rządowych ma to być pożyczka budowlana. Nadto ujawnione zostały planowane warunki emisji: kwota emisji — 100 milj. zł., amortyzacja w 25 lat, oprocentowanie 7 per annum.

Wydaje się bardzo doniosłą sprawą rozważenie czy i o ile istnieją w tej chwili warunki w naszym kraju na podobną emisję.

Niewątpliwie wstępny warunek każdej emisji papieru, zwłaszcza długoterminowego — stałość waluty w której papier jest wyrażony, został dopełniony. Z tej strony ten kto pożyczka pieniędzy państwa nie jest już wystawiony na najmniejsze niebezpieczeństwo. Wszakże sam przez się ten wstępny warunek nie jest jeszcze dostateczną podstawą dla zamierzonej emisji.

Odbudowa rynku kredytu długoterminowego (temat ostatnio chętnie dysputowany w prasie fachowej i publicznej) nie może dokonać się w dniach najbliższych. Stoi temu na przeszkodzie normalny tok wytwarzania się i grupowania kapitałów.

Przedewszystkiem kapitał, powstający z dokonywującego się nawarstwiania kładzie się ku lokacji krótkoterminowej. Jest to u nas jeszcze wielka przestrzeń, będąca niemal próżnią. Na jej wypełnienie złożyć się musi, dużo wysiłku.

Dopiero to co ponadto pozostaje idzie ku lokacji długoterminowej. Jest to słowem pewien nadmiar, który w poważniejszej i trwałej postaci tak długo nie wystąpi, dopóki potrzeba kredytu krótkoterminowego się nie zaspokoi.

Niewątpliwie proces zasilania potrzeby krótko i długoterminowej może się odbywać jednocześnie. Wszakże w pierwszej linii ze źródeł zagranicznych, nie zaś krajowych, które jeszcze nie są i pewien dłuższy czas nie będą na tyle wydajne.

Rząd zamierza już w najbliższych miesiącach (pono na zimę) wykorzystać rynek wewnętrzny, by z wiosną popchnąć z martwego punktu ruch budowlany. Cel mądre obrany, ale środek, kto wie czy nie okaże się zawodnym.

Wydaje się, że z wyzyskiwaniem wewnętrznego rynku kredytu długoterminowego należy się zbytnio nie spieszyć. Jest to leniwa — spiesz się powoli. Ładno może się zdarzyć, że zbytni pośpiech za psuje sprawę na długi czas. Tęgo trzeba unikać.

Nie mówimy bynajmniej, jakoby w tej chwili nie było w Polsce absolutnie miejsca dla papieru długoterminowego. Przecież temu fakty, bo instytucje kredytu długoterminowego (zwłaszcza państwowe — B.G.K.) rozwijają pewną działalność. Atoli całkowity popyt podobnej lokaty jest — tak się przynajmniej zdaje — zupełnie zaspokojony przez podaż. Nie trzeba więc forsować.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że ruch budowlany stanie się motorem prosperacji gospodarczej kraju. Quand le bâtiment va — tout va. Rozumiemy przeto troszkę rządową: stanowczą wolę wykorzystania sezonu 1928 r. Gwoli zaspokojenia pilnej potrzeby — wypadnie jednak pomyśleć o innych środkach. W pierwszej linii o tych, które z powodzeniem zastosowano w innych krajach. Kraje centralnej Europy — Austria i Niemcy — w porównaniu z nami bogate w kapitały, nie zdecydowały się przecież o przeciw swego ruchu budowlanego na dopływ zasobów z wewnętrznego rynku kredytu długoterminowego. Liczą na zagranicę. Także na tworzone w drodze podatkowej fundusze publicznie (podobne do naszego funduszu budowlanego). Trafnie wydaje się wykorzystanie cudzych doświadczeń.

Są to rzeczy pierwszorzędnej wagi dla naszego gospodarstwa: wątpić należy by rząd bez dostatecznego roztrząśnienia całej sprawy uczynił krok decydujący.

A. Z.

W notesiku businessmana.

DELEGACI TOWARZYSTW WIERZYTELI PRZEDWOJENNYCH odbyli wiec w Warszawie w sali towarzystwa higienicznego. Wiec był bardzo burzliwy. Asumpt dała zmiana parytetu złotego. Podnoszono mianowicie, że ustawa waloryzacyjna („lex Zoll“) była opracowana przy paryecie: 1 rubel równy 2 zł. 66 groszom. Obecnie, wobec zmiany równi ustawowej złotego, uwzględniającej deprecjację waluty naszej, równia 1 rb. = 2.66 zł. jest, zdaniem towarzystw wierzyteliskich, anachronizmem i należy ją wobec tego zmienić. Zebrani postanowili odnieść się z memorjałami do mlarodajnych czynników. Na szczęście głosy rozsądku przewyciężyły hasła wiecowe w rodzaju marszu pod prezydium ministrów etc.

SPÓŁEK AKCYJNYCH nowych zatwierdzono we wrześniu trzy z kapitałem 4.7 milj. zł. Jednocześnie 17 spółek akcyjnych powiększyły swe kapitały o 23.5 milionów złotych. Widać jest stały wzrost rozmiarów emisji akcji.

Projekt reformy podatkowej opracowany przez stowarzyszenie kupców m. Łodzi.

W wyniku długotrwałych badań, stowarzyszenie kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) opracowało poniżej streszczony projekt zreformowania ustawy o podatku przemysłowym. W związku z odnośnymi pracami ministerstwa skarbu, stowarzyszenie przesyłało projekt swój, jako zawierający postulaty łódzkiego kupiectwa.

PODATEK PRZEMYSŁOWY.

Podatek ten winien być pobierany raz jeden i to u źródła:

- od towarów krajowych u producenta;
- od towarów zagranicznych u importera. Aż do przeprowadzenia powyższej zasady należałoby obniżyć stawki podatkowe od obrotów we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, a to: do 1 proc. dla handlu detalicznego i drobnego;

do pół procent dla handlu hurtowego przy równoczesnym zupełnym zwolnieniu od podatku obrotów artykułami pierwszej potrzeby i surowcami, niezbędni dla wyrobu produktów krajowych, jak bawełna, wełna, przędza, odpadki bawełniane i wełniane, szmaty i skrawki.

W razie niezwołnienia artykułów pierwszej potrzeby, należałoby obniżyć stawki do pół procent na następujące artykuły kolonialne: herbatę, kawę, ryż, śliwki, powidła, marmelada, korzenie i t. p.

Nadto należałoby obniżyć stawkę do 2 i pół procent dla handlu komisowego wraz ze zmianą zasad opodatkowania składów konsygnacyjnych. Należałoby wreszcie obniżyć stawkę podatku przemysłowego od obrotów wódkarskich przedsiębiorstw zarobkowych (tłacznie zarobkowe, farbiarnie i apretury) do pół procent, przy wyższych bowiem stawkach istnienie tych przemysłów jest poważnie zagrożone.

KLASYFIKACJA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

Świadectwa przemysłowe winny być całkowicie zniesione ewent. należy opłatę za świadectwa przemysłowe traktować, jako zaliczkę na podatek obrotowy. W każdym razie należałoby wprowadzić dodatkowe kategorie świadectw przemysłowych.

BONIFIKACJE I SKONTA.

Jednym z zasadniczych postulatów, dotyczących podatku przemysłowego jest uznanie za mlarodajny dla wymiaru podatku obrotowego moment powstania obrotu w chwili otrzymania pokrycia, a nie dokonania transakcji. Z podstaw opodatkowania należy wyłączyć oprócz kosztów przewozu, ubezpieczenia, zwrotu towarów, bonifikacje i skonta, t. j. wszelkie operacje handlowe, za które dłużnik nie musi ponieść z powodu faktycznej niewypłacalności.

ODSETKI ZA ZWŁOKĘ.

Odsetki za zwłokę winny być obniżone do 10 procent w stosunku rocznym zgodnie z dozwolonym najwyższym procentem ustawowym. Koszta egzekucyjne pobierane obecnie w stosunku 5 procent winny być bezwzględnie zniesione.

ODWOŁANIA.

Termin załatwiania wniesionych odwołań winien być bezwzględnie skrócony do minimum.

Łódź, 26 października

BANKI AKCYJNE (których kapitał przekracza 2 i pół milj. zł.) wszystkie razem na 1 sierpnia wykazały następujące ważniejsze pozycje bilansowe: w aktywach — dyskonto 221 milj. zł., otwarty kredyt zabezpieczony 173.8 milj. zł., niezabezpieczony — 31.9 milj. zł., banki zagraniczne 24.6 milj. zł.; w pasywach — wkłady terminowe 81.9 milj. zł., wkłady bezterminowe 113.6 milj. zł., salda kredytowe w rachunkach bieżących 103 milj. zł., redyskonto i zastaw papierów 99.8 milj. zł., banki zagraniczne 46 milj. zł.

UPADŁOŚCI ogłoszono ogółem w pierwszym półroczu bież. roku w Polsce 103 (wg. tymczasowych obliczeń). W ciągu całego roku 1925 — 519, w ciągu całego roku 1926 — 303. W I. półroczu b. r. upadłości ogłoszono 21 firmie przemysłowej, 81 firmie handlowej, jednej kredytowej. Między upadłymi firmami jest 12 spółek akcyjnych, 13 spółek z ogr. odpowiedzialnością, 6 spółdzielni, 8 spółek firmowych, wreszcie 64 kupców jednoosobowych.

SPRZEDAŻ KOMISOWA.

Ustawę należy zmienić w tym sensie aby w pewnych wypadkach uważano również za komis sprzedaż towarów na rachunek firm nieopłacających podatku przemysłowego oraz należy zezwolić przedstawicielom firm zagranicznym utrzymywanie składów konsygnacyjnych i inkasowanie należności dla swoich firm.

Zmiana ta ma nader doniosłe znaczenie dla przemysłu włókienniczego, gdyż surowce i pół produkty włókiennicze (bawełna, wełna, przędza, odpadki szmaty) są często konsygnowane przez dostawców zagranicę i sprzedawane firmom przemysłowym małym i średnim partiami. Jest to udogodnienie o olbrzymiej doniosłości, zwłaszcza zaś w obecnym okresie, gdy ani dostawcy zagraniczni nie są skłonni do udzielania firmom przemysłowym polskim kredytu na większe dostawy, ani też firmy przemysłowe nie mogą w obecnych warunkach angażować się w większych zobowiązaniach. Zatem tylko nabywanie drobnych ilości ze składów konsygnacyjnych w miarę potrzeb produkcji umożliwi utrzymywanie warsztatów pracy w ruchu. Istnienie przedstawicieli firm zagranicznych, którzyby nie miał prawa inkasa jest niedopomyślenie, albowiem sprzedaż surowców odbywa się zawsze na długoterminowy kredyt sięgający niekiedy miliona dolarów. Inkaso zatem, zwłaszcza w obecnych warunkach jest istotnym obowiązkiem każdego przedstawiciela.

Ponieważ składki konsygnacyjne są prowadzone przez miejscowych przedstawicieli firm zagranicznych, przepis uniemożliwiający inkaso powoduje bardzo wielkie trudności i jest stałym przedmiotem sporu między przedstawicielami handlowymi i władzami skarbowymi. Władze te bowiem żądają uiszczenia podatku przemysłowego nie od prowizji, lecz od sumy obrotu reprezentowanych zagranicznych firm.

PRZĘDZA.

Przepis ustalający stopę 1 procent dla tych wyrobów, które są przez wytwórcę sprzedawane bezpośrednio innym przedsiębiorstwom przemysłowym, nie może żadną miarą mieć zastosowania do typowego pół produktu, jakim jest przędza. Przepis ten jest przedewszystkiem bardzo trudny do wykonania dla względów natury technicznej, gdyż uzależnia stopę podatku, nie od rodzaju towaru, a od kwalifikacji nabywcy, co łatwo prowadzić może zarówno do nadużyć, jak i do bardzo trudnych do rozstrzygnięcia sporów z władzami podatkowymi. W praktyce zaś różnica między ceną sprzedażną u wytwórcy i za wodowo handlową staje się przez to zbyt poważnym ciężarem dla całego tak liczebnie wielkiego przemysłu włókienniczego.

Wytwórca przędzy, sprzedając ją tkaczowi ma do opłacenia 1 i ćwierć procent podatku, sprzedając ją zaś handlarzowi 2 i pół procent, ten zaś z kolei musi znów opłacać 2 i pół procent podatku wzgl. 1 i ćwierć, to cena przędzy jest dla tkacza, nie mającego bezpośredniego kontaktu z przedziałnikiem, niezależnie od zysku handlarza od 2 i pół proc. do 4 proc. wyższa od tkacza, mającego bezpośredni kontakt z przedziałnikiem.

Jasne jest, że artykuł standardowy jakim jest przędza, różnicy takiej żadną miarą nie może.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 25 października 1927.

GOTÓWKA: Dolar 8.88. CZEKI: Holandia 358.90, Londyn 43.42 i pół, Nowy Jork 8.90, Paryż 35.01, Praga 26.41 i pół, Szwajcaria 171.90, Wiedeń 125.85, Włochy 48.75.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 61.25, 61.75, 61.50, 10-proc. pożyczka kolejowa 102.50, 102.75, 5-proc. pożyczka konwersyjna 62, 62.50, 8-proc. listy B-ku Gospodarstwa Krajowego 92, 93, 8-proc. listy zastawne ziemskie zł. 83, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 62, 8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 83.50, 83.75, 83.50, 5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 83.50, 83.75, 83.50, 5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 69, 8-proc. listy m. Łodzi 80.

Sprostowanie notowań listów zastawnych m. Warszawy z dnia 24 b. m., a mianowicie: powinno być: 8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 84.50, 84.75, 84, 5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 69, 4 i pół proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 63.50.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 135, Bank Handlowy 123, Bank Polski 154, 157, Bank Zachodni 24, 24.50, Bank Zrobkowy 94, Spiess 103, Elektrownia w Dąbrowie 83, Sila i Światło 106, Chodorów 178, 177, Czersk 1.07, Częstocice 3.50, Cukier 5.80, 5.85, 5.80, Łazy 0.40, Wysoka 136, Węgiel 112, 115, 114, Nobel 50, Ceglarski 54.50, Firley 55, Fitzner 9.50, 9.20, Lipop 41.50, 41.25, Modrzejów 10.10, 10.15, 10.10, Norblin 218, Ostrowieckie 95.50, 96, Parowozy 49, Pocisk 2.75, Rudzki 61, Starachowice 77, 77.75, Ursus 15.20, Zawiercie 40.50, Żyrardów 19, 19.50, Borkowski 3.90, 3.75, Haberbusch 155.50, Spirytus 32.50, Żegluga 0.52, 0.53.

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 24 października. Dzwóz do portów Atlantyku i Gofu 83 tys., wewnątrz kraju 18 tys., wywóz do Anglii 5 tys., na kontynent 14 tys., loco 19.90, październik 19.85, listopad 19.41, grudzień 19.47—50, styczeń 19.53—56, marzec 19.72—74, maj 19.89—90, lipiec 19.78.

Nowy Orléan, 24 października. Loco 19.68, październik 19.65, grudzień 19.68—70, styczeń 19.73—75, marzec 19.89, maj 19.93—98, lipiec 19.78.

Brema, 24 października. Bawełna amerykańska 22.03.

Liverpool, 24 października. Havas. Otwarcie: styczeń 10.64, marzec 10.63, maj 10.62, lipiec 10.51. Zamknięcie: styczeń 10.49, luty 10.46, marzec 10.57, kwiecień 10.45, maj 10.46, czerwiec 10.40, lipiec 10.37, sierpień 10.25, wrzesień 10.07, październik 10.50, listopad 10.47, grudzień 10.47, loco 11.09. Tendencja stała.

Liverpool, 24 października. Bawełna egipska. Sakellaris: styczeń 18.30, marzec 18.33, maj 18.34, loco 18.95. Tendencja stała.

Aleksandria, 24 października. Bawełna egipska. Sakellaris: styczeń otw. 37.20, zamk. 37.25, marzec otw. 37.48, zamk. 37.42, listopad otw. 36.90, zamk. 37. Ashmouni: luty otw. 28.05, zamk. 28.23, grudzień otw. 27.6, ink. 27.90.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił w płaceniu 8.89 i 8.90 w żądaniu. Tendencja spokojna. Obroty małe.

Wyjaśnienie

w sprawie „Łódzkiego Związku Handlowego“.

W związku z artykułem

„WIELKA AFERA SPADKOWA“,

zamieszczonym w numerze naszym z dn. 21 b. m. sprawdziliśmy, że cała sprawa nie ma nic wspólnego ze znaną solidną firmą

„ŁÓDZKI ZWIĄZEK HANDLOWY“.

Nadto dowiadujemy się, że zainteresowani występują na drogę sądową, celem odszukania i ukarania winnych rozpowszechniania podobnych pogłosek.

Delegacja kupców.

Na wczorajszym posiedzeniu zarządu centralnego stowarzyszenia kupców (ul. Piotrkowska 10), postanowiono wydelegować do ministerstwa skarbu swych przedstawicieli w osobach pp. wiceprezesa J. Eisnera, dyr. Orbacha, dr. Głottera i Rosenbauma, celem interwencji w związku z akcją egzekucyjną, podjętą przez władze podatkowe, oraz w sprawie zmiany kwalifikacji patentów.

Jakie były ceny

na wczorajszym targu.

Wczoraj na rynkach łódzkich sprzedawano: masło śmietankowe 6.30 do 6.80 osetkowe 5.60 do 6.20, jajka 2.70 do 3.20, śmietana słodka 2.50 do 2.70, śmietana kwaśna 2.60 do 3, twaróg 1.60 do 1.75, mleko 40 do 45 gr., kartofle 12 do 14 gr., cebula 35 do 40 gr., szpinak 90 gr. do 1.10 zł., kapusta 10 do 30 gr., ogórki 1.50 do 3 zł., pomidory 35 do 50 gr., kura 5 do 8 zł., kurczaki 2.50 do 4 zł., gęś do 10 zł., kaczka 3.50 do 6.50 zł., indyk 10 do 11.50 zł. (b)

P. B. P. „Orbis”

Agencja w Łodzi

Andrzeja 5. — Nowomiejska 2.

Telefon Nr. 101.

Sprzedaż biletów kolejowych, krajowych zagranicznych, powrotnych i okružnych, **we wszy- stkich kierunkach**. Ubezpieczenie podróży i bagazy. **Wyrobiane wizy zagranicznych**. — Sprzedaż weksli i stempli po cenach nominalnych.

OGŁOSZENIE.

Urząd Opłat Stemplowych w Łodzi, podaje do publicznej wiadomości, że na pokrycie zaległych opłat i kar stemplo- wych odbędzie się w dniu 2-go listopada 1927 r. od godziny 10 do 16 sprzedaż z publicznej licytacji zajętych ruchomości u niżej wymienionych płatników:

- 1) Sz. Zylberberg, Żórawia 13, meble;
- 2) Szl. i R. Fryd, Nowo-Zarzewska 18, meble;
- 3) L. E. i L. Leszczyński, Piotrkow- ska 37, meble;
- 4) L. i M. Zysman, Piotrkowska 53, meble;
- 5) B. Lewin, Zawadzka 35, meble;
- 6) E. Karpf, Pomorska 19, meble;
- 7) A. G. i M. Falcman, Wolborska 38, meble;
- 8) Szl. Szmulewicz, Kilińskińskiego nr. 57, meble;
- 9) Sp. Akc. Maurycy Tauman, Julju- sza 6/8, meble;
- 10) W. Wiazowski, Cegielińska nr. 45, meble;
- 11) B. Grallński, Nawrot 84, meble;
- 12) A. J. Chasilew, Cegielińska 32, 100 butelek likieru;
- 13) H. Pfeiffer, Piotrkowska 111, biurko, 3 pałta i 30 koców;
- 14) O. Bernhardt, Ogrodowa 8, maszy- na do pisania i kasa ogniotrwała;
- 15) J. i F. R. Dobrecy, Żeromskiego nr. 54, meble;
- 16) Sz. Fein i S-ka, ul. Aleksandryjska nr. 26/28, kasa ogniotrwała i ma- szyna do pisania;
- 17) Robert Weyrauch, Lipowa 19, ma- szyna do pisania;
- 18) T. Oderberg, Lipowa 20, meble.

Zasekwestrowane przedmioty są do obejrzenia u wymienionych wyżej płat- ników w dniu sprzedaży.

Łódź, dn. 25 października 1927 r.

Za Naczelnika Urzędu:

T. Szpakiewicz.

Zarząd Gminy wyzn. żydowskiej m. Łodzi

wzywa płatników składki gminnej, zamieszkałych przy ulicach: Cegieli- nskiej, Czerwonej, Dobrej, Emilji, Głównej, Górnego Rynku, Gubernator- skiej, Kenika, Kruczej, Napierkowskiego, Nowo-Zarzewskiej, Pabjanickiej, Szosy Pabjanickiej, Piotrkowskiej, Przedzalananej, Rokicińskiej, Szosy Ro- kicińskiej, Różanej, Rzgowskiej, Senatorskiej, Sieradzkiej, Słowiańskiej, Suwalskiej, Sosnowej, Szarej Targowej, Tylniej, Warszawskiej, Wodnej, Wodnego Rynku, Wysokiej, Al. Kościuszki, Al. I Maja, Andrzeja, Św. Anny, Ewangelickiej, Gdańskiej, Juliusza, Karola, Katnej, Kopernika, Łukowej, Lelwela, Łomżyńskiej, Łowickiej, Moniuszki, Prez. Narutowicza, Nawrot i Nowo-Cegielińskiej, aby dla uniknięcia zbytecznych kosztów, wpłacili do dnia 1 listopada r. b. zaległą składkę gminną do kasy Łódzkiego Banku Dyskontowego przy ulicy Piotrkowskiej 43.

PO UPLYWIE TEGO TERMINU SKŁADKA WRAZ Z KOSZTAMI I KARAMI ZA ZWŁOKĘ ŚCIĄGNIĘTA ZOSTANIE W DRODZE EGZE- KUCJI PRZYMUSOWEJ.

Łódź, dn. 26 października 1927 roku.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch

Tel. 13-84.

SALA FILHARMONJI.

Wtorek, dnia 1 listopada o godz. 8 30 w.

**4-ty Abonamentowy
Koncert Mistrzowski**

ARTUR

RUBINSTEIN

Genjalny pianista.

PROGRAM:

Bach-Liszt: Fantazja i fuga G-moll,
Chopin: Sonata op. 35 B-moll,
Schumann: Karnawał op. 9,
Prokofieff: Miłość do trzech pomarańczy,
Busoni: Alcore de Turandot,
Albeniz: Triana, Cordoba,
M. de Falla: Danse de feu.

Bilety od zł. 2.— nabywać można za- wczasu w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10 i pół do g. 2-jej oraz od godz. 4-jej po południu do g. 7-jej wieczorem.

Korzystajcie z niebywałej okazji!

Ceny fabryczne.

Ceny fabryczne

Tylko w przeciągu 2-eh tygodni!

Dziś, w środę, sobotę i poniedziałek od godz. 5—10 wiecz.

Wielka Detaliczna Wyprzedaż

wszelkich wyrobów trykotowych męskich, dam- skich i dzieciennych surowych i farbowanych

w Fabryce Wyrobów Trykotowych

B-cia Frenkiel

Piotrkowska 85

Al. Kościuszki 28

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863. EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD

KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY

WYDĆ MOŻNA NA MIEJSCU, DOSTAĆ DO DOMU NA ŻĄDANIE

UL. NARUTOWICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

MANIPULANT

branży szrajchmistrzowej, Majster Tkacki (Desinateur), pierwszorzędny fachowiec z wykształceniem teoretycznym i wielką praktyką, dobrze obznajomiony z całą branżą włókienniczą i wymogami rynku, obecnie na posadzie, pragnie ją zamienić. Of. sub. „E. W. 17” do adm. „Republiki”.

Majster Apreterski

poszukiwany do dużej fabryki wyrobów bawełnianych. — Oferty do adm. Republiki pod „Z. S. 27”.

Fabryka Wyrobów Waty i Watoliny

D. A. GISKE

Łódź, Północna № 25. Telefon 36-17.

Niniejszem zawiadamiam Sz. Kliencę, iż posia- dam na składzie waty i watoliny wszystkich rodzajów po cenach dostępnych, dogodne warunki. Na żądanie wysyła się różne wzory

Lecznica „SANITAS”

Cegielińska 29, tel. 44-51

Przyjmuje nast. lekarze spec.

Dr. Engel	Dr. Laski
Dr. Frid	Dr. Sz. Małowist
Dr. Gerstajn	Dr. Mortkowicz
Dr. Gutstadt	Dr. Prybucki
Dr. Imich	Dr. H. Rakowski
Dr. Izygson	Dr. G. Rozenberg
Dr. Kacene/son	Dr. Rozenblattowa
Dr. S. Kantor	Dr. Szejrowicz
Dr. Lewinson	Dr. A. Szajberg
Dr. Lewinsonowa	Dr. I. Szajnberg

Lekarze dentyści:

Cukier Grinsztajn-Markawi | Krenicka-Cypin Szacua.

Anaizy moczu, krwi, płwocin i t. d.

Palta męskie

Jesionki modne 130.— 120.—

Jesionki wlochaty 225.— 145.—

Palta zimowe z fokow. kołn. 175.—

Juljusz Rozner,

Piotrkowska 98—100.

Salon Mód

„M-me Michel”

Sienkiewicza 52, tel. 38-03

Modele paryskie i filcowe kapelusze po cenach przystępnych,

WIELKI WYBÓR

LAMP ELEKTRYCZNYCH

po cenach niskich

poleca

fabr. lamp i wyrobów z brązu

M. BURAKOWSKI

Piotrkowska 37. — Tel. 21-25.

Konsumentom Elektrowni na spłatę ratami miesięcznymi

Meridol

Meridol używany przez miliony jest najlepszym i najskuteczniej- szym środkiem uniwersalno-kos- met. do pielęgnowania i nacierania ciała, niezbędny w domu, w po- dróży i przy sporcie. Żądać w sklepach aptecznych i aptekach.

„RADIO”

PREZERWATYWY

Kilku zdolnych blacharzy

Zgubiono złoty kolczyk

na Łancuszkę, przechodząc przed Grand - Hotelem przez Piotrkowską dnia 22 bież. m. Znalazca zechce odnieść za na- grodą na ul. 6-go Sierpnia 2 :: II-gie piętro na prawo. ::

Dr. med.

J. IMICH

choroby uszu, nosa, gardła i krtani

POWRÓCIŁ

Moniuszki 1 telef. 9-97.

przyjmuje od 3—4 i od 5—7 po poł.

Poszukuję natychmiast DWUCH POKOI

z kuchnią

wprost od gospodarza

Oferty sub. „S. C. 800”

LOKAL

jako sklep lub skład, z jednego pomieszczenia i telefonem, jest do wynajęcia. Wólczańska 74.

PIERWSZORZĘDNY

LOKAL FRONTOWY

nadający się na Bank lub pierwszorządne biuro handlowo-przemysłowe z urządzeniem i centralnem ogrzewaniem

do wynajęcia

Wład. w Kantorze Tow. Akc. J. Wojskowskiego
Piotrkowska 214.

M. BACHRACH

Warszawa, Niecała № 1, tel. 58-46
po powrocie z Paryża poleca

PALTA, SUKNIE, KOMPLETY.

Dyrekcja Gmnazjum Żeńskiego
Tow. Żydowskich Szkół Średnich

zawiadamia, że zamierza z dniem 1 listopada otworzyć

III ODDZIAŁ KLASY PODWSTĘPNEJ

Zapisy uczniów i uczennic bez wszelkiego przygotowania w wieku od lat 5½, przyjmuje kancelaria Gmnazjum
przy ul. Piramowicza 7,
od godz. 9 do 1 popołudniu.

LECZNICA

lekarscy specjaliści i gabinet denty
— styczny przy Górnym Rynku,
Piotrkowska 294, tel. 22-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-jej po poł. Sześciennice, analizy (mocz, krew, płwocin etc.) operacje opatrunków.

Porada 3 złote

Wizyty na miesiąc
Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Naświetlanie lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosiężne.
W niedziele i święta do godz. 2 po poł.

Spód futra (popielice)

w doskonałym stanie, prawie nowe, okazujecie do sprzedania. Przejazd 19, m. 7; codziennie od godz. 3—5 po południu.

Poszukiwany LOKAL

w ruchliwym punkcie, nadający się na sklep tytoniowo-wódczany, łącznie z 2 lub 3 pokojowym mieszkaniami. — Oferty sub:
„R. Z.” do admin. Republiki.

Wytwórnica drabin

weskiego rodzaju
K. LEPIARSKI
Sienkiewicza 56 — Tel. 51-56.

Zatwierdzona przez Ministerstwo W.
R. i O. P.

Szkoła gimnastyki tanecznej i tańca artystycznego
IRENY PRUSICKIEJ

typlomowanej absolwentki szkoły rytmiki i plastyki Mieczysławskiej i Hulanietej w Warszawie i instytutu Mary Wigman w Dreźnie.

Informacje i zapisy od 12-1 w sekretariacie Piotrkowska 57, tel. 14-84 i w „Lutni” Sienkiewicza 31 od 4-6 w.

Dr med.
M. GLAZER
ul. Zielona № 6
Telefon 45-49
Chor. skórne i weneryczne.

Przyjm. od 8—9½
12—2 i od 7—8 w.

Dr med.
LEON G. LOUST
Chor. wewnętrzne
powrócił
6-go Sierpnia 2 (Benedykta) przyjmuje od 4.30—6.30 p. p.

Dr med.
BRAUN
Północna 28
tel. 40-26
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) przyjmuje od 9—11 rano i od 5—8 p. p.

Dr med.
LAJCHTER
Konstantynowska 9
Tel. 49-66
Stomatolog
Chor. szczęk, dziąseł, podniebienia, zębodołów i t. p.
Od 1½—5 Niedziele i święta 10—12

Dr med.
L. PIKIELNY
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 4—7
NAWROT 8.
Telefon 19-90.

Doktor
P. KLINGER
Piotrkowska 51, II p. fr.
Choroby weneryczne, skórne i włosów. Przyjmuje od 9—12 i 4—8. W niedziele i święta od 9—12
Dla Pań od 4—6

Dr med.
Zeligsonowa
przeprowadziła się
6 Sierpnia 1 (róg Piotrkowskiej)
Akuszeryja, choroby kobiece, weneryczne (wyłącznie u kobiet) i porady dla kobiet ciężarnych.
11½—1½ i 3—5; niedz. i święta 3—5

Dr med.
Ludwik FALK
Nawrot 7
telef. 28-07
choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 10-2 i od 5-7.

Dr med.
WACŁAW OSTROWSKI
Skwerowa 18, m. 1
Dojazd tramwajami: № 2, 7, 8, 12
Przyjmuje w domu od 8—11 i od 2—6 wieczór

Dr med.
Z. DATYNER
UROLOG
choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
Przyjmuje od 1—2 i od 5—8
Piramowicza 11 (daw. Olgińska) Telefon 48-95.

Lek - Dentysta
B. Ma kus-Nusbaumow
powrócił
przyjmuje w godz. 4—7, Piotrkowska 51, tel. 21-3

Lekarz - dentysta
E. Horowicz
przyjmuje w niedzielę przy ul. Piotrkowskiej 294
codziennie od godz. 2—7 wiecz.

LAUREATKA
moskiewskiego konserwatorium
wznawia lekcje gry fortepianowej
Przyjmuje od 10—12 i od 2—5
Wschodnia 72, m. 19

Ethel Asznis
powróciła do Łodzi i wznawia lekcje języków obcych: (angielski, francuski i niemiecki) Sienkiewicza 37, m. 17, od 2—4 i od 7—8

POKÓJ
z oddzielnym wejściem
do
odstąpienia
Wład. Żeromskiego 22 m. 14.

Pokój
do wynajęcia
w centrum miasta, front II p. Piotrkowska 51, telefon 21-23.

BIURALISTA
z długoletnią praktyką w urzędach, obeznany dokładnie z biurowością i wszelkimi czynnościami w podobnym przedsiębiorstwie. Poszukuje odpowiedniego stanowiska. Pierwszorzędne referencje. Oferty sub. „L. 100” w adm. „Republiki” 30.

Biegła Maszynistka
poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty „Maszynistka”

Starysz Felczer
WACŁAW OSTROWSKI
Skwerowa 18, m. 1
Dojazd tramwajami: № 2, 7, 8, 12
Przyjmuje w domu od 8—11 i od 2—6 wieczór

Komplet fiolowski E. Dudowskiej
z początkowym nauczaniem i rytmizacją gimnastyki dla dzieci od lat 4—7. Zaręsy od 12—2. Główna 41, m. p. Alszilerowej.

Do akt Nr 1114/526
27 i do akt Nr 211
1926 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że 1927 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 43 odbędzie się sprzedaż z orzeczenia publicznego ruchomości, należących do leka Keniga i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł 556 Łódź, dn. 22 października 1927 r.

Komornik
J. RZYMOWSKI

Artystyczne torebki z rafii
wyrabiam Kilińskiego 86, II-gie piętro: front, m. 6.

mieszkania
5—6 pokojowego w centrum miasta z wszelkimi wygodami. Zgłosić się Wólczańska 10, m. 17

NA WYPŁATĘ!
Jedwabne, welniane i bawełniane owały Leon Rubaszkin Kilińskiego 44

NA WYPŁATĘ!
Damska, męska bielizna, pończochy, skarpetki, parasole Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44. 30

W Sieradzu przy ul. Kościuszki 8

Obuwie trwałe, swetry, palta damskie, bielizna, manufaktura na raty tanio.
„Kredyt”. Nawrot 15 I piętro. 30p

Odświeżenie piwnic
z całkowitym urządzeniem ulica Kilińskiego 64

Drzewka i krzewy
owocowe, ozdobne, glazdy i t. d. wogóle wszelkie rośliny przydatne do ogrodu w wielkim wyborze są do nabycia w szkółkach J. Stońskiego, Łódź, Bruns, Zdrowie Cennik wysyła się na żądanie 30

Urządzenie sklepu
we kupie Wład. Żeromskiego 6 miesz. 7 2/

Sprzedam planino
mało używaną, Piotrkowska 134, m. 9.

z powodu wyjazdu sprzedam tanio Zakład Fryzjerski damsko-męski przy ul. Piotrkowskiej, Wiadom. 48 Piotrkowska 123 Cezar Matz 30

Lokale

Mieszkanie z 3 pokojami z kuchnią w okolicy Helenowa zamieniam na tańsze mieszkanie lub bliżej ulicy Głównej Oferty do Republiki sub. „Zam.”

Pokój umeblowany dla izraelity do wynajęcia Gdańska 37 m. 8

W centrum miasta 1—2 pokoje do wynajęcia ew. na biuro Narutowicza 44, m. 13 7—8 w.

Kadny pokój umeblowany z oddzielnym wejściem do wynajęcia Zielona 16, m. 3.

Pokój frontowy 2 pokojowy do wynajęcia oddzielne wejście. Wiadomość Cegielińska 33 Cukiernia.

Pokój umeblowany do wynajęcia. Nowo Cegielińska 12, m. 11.

Kadnie umeblowany pokój z niekremującym wejściem do wynajęcia Karola 26, front II piętro, miesz. 6

Dwa pokoje z kuchnią, meblami, wygodami przy pl. Dąbrowskiego do odstąpienia. Oferty sub. „Wyjazd”.

Pokój wynajmę kawalerowi Piotrkowska 109, m. 25 26

Oddam pokój dwu pokojowy pojedynczej osobie. Nowo-Targowa 20 9 przed południem.

Posady

Cheesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza. Warszawa Żorawia 42. Kursy wycieczki listownie; buchalterji rachunkowości kucpieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego Po ukończeniu świadectwo. Zgadzajcie prospektów.

Młody, energiczny pracownik
poszukuje posady w charakterze inkasenta, agenta. Złoty 500—1000 zł. kaucji. Oferty w prasie się składają sub. „A.J.” 26

Poszukiwany chłopiec
do interesu. Zgłosić się do sklepu dla filiżanek Piotrkowska 22 B. Hamermesz 26

Służąca potrzebna
Cegielińska 33 Cukiernia.

Poszukiwane uczennice
do pracowni damskich kapeluszy. La belle Saison, Piotrkowska 126, wycieczki o 2 balonach na 1 p. w centrum miasta. Oferty do adm. pod „W. 60.”

Robotnik poszukuje jakiegokolwiek pracy. Zna również obróbkę orzeźwaczonych Oferty dla „R.” do „Republiki”

Elektronter i chłopiec
się zgłosić do Solnika Kilińskiego 47

Pomocnik buchaltera
poszukuje posady, zna buchalterję pojedynczą, powojną i amerykańską. Oferty do Republiki dla „A.J.C.”

Buchalter-bilansista
poszukuje pracy godzinowej. Przyjmuje zakładanie i zamknięcie ksiąg, zestawienie bilansów oraz wszelkiego rodzaju kancel. Adres ul. Andrzeja 33 m. 10

Inteligentna pani
ka (izrael.) z dobrej rodziny poszukuje posady do dzieł, może pomóc w gospodarstwie. Oferty składaj do „Republiki” pod „Gospodarna”

Potrzebna zdolna pani
ka do zarysowania rysownika. Zgłosić się do 1—3.

Gospodyni i kucharka
z pierwszorzędnymi świadectwami, poszukuje zajęcia do większego domu lub kasy na oficerskiego, może być także i na wjazd. Oferty sub. „Gospodyni”.

Poszukuję zajęcia
do jednego ew. dwójga dzieci od 9 rano do 3 pp. Oferty proszę składać do adm. „Republiki” pod „Dobre referencje”.

Agenci potrzebni
Dochód pewien. Babiński, inspektor Konstantynowska nr 78.

Energetyczny majster
tłacki (Desatur) poszukuje posady, Kilińskiego 13 miesz. 9.

Potrzebne halsiar
ki i uczennice do 30 Uważa: front 26—31

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Nauka wychowania
Mademoiselle Marie enseigne anglais, français allemand, Traugutta 2 i fr.

Udziałem lekcji
francuskiego, włoskiego, niemieckiego polskiego w domu i poza domem. Ceny bezkonkurencyjne. Dr Laufer ul. Nawrot 34 m. 2.

Braskiego udzie
la oraz przegłównie do konfirmacji rutynowany nauczyciel szkół prywatnych, u Lewkowicza Piotrkowska 42.

Angielskiego wy
czam szybko i dokładnie podług atwej metody. Ceny przystępne. Wólczańska 62 m. 13. Zgłoszenia od 2—3 po poł. i 7—8 w. 44—30

Stenografji wyucz
listownie, doskonale; Instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. Zgadzajcie prospektów

Rozmalt

Korespondent handlowy
zalatwia wszelkie korespondencje i tłumaczenia. francuski i niemiecki. Godz. 7—8 w. Piotrkowska 92, m. 29.

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Przyjmuje się do
reparacji pończochy jedwabne, reformy, Poludniowa 30

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr (na stronie 10 szpalt). W TKŚCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalt). NIEKROLOGI I NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szp.). Zarecz. po. ekście 10 zł. Zamietów o 50 pr. Zagr. o 100 pr.

Grości. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie odpowiadają. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki” ad. a ogr. ad. Piotrkowska 48 i 45.